

ETNE KONTROLLUTVAL

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Dato: måndag 21. november 2016
Tid: kl. 13.00
Sted: Etne tinghus, formannskapssalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 53 eller mobil/sms 959 86 977/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlem innkalla særskilt. Medlem som har lovleg forfall eller meina seg ugild, må gi melding om dette slik at vara medlem kan bli innkalla.

Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sendt til medlemmer/varamedlemmer.

Rådmannen er invitert i sakene 18, 19, 20 og 21

SAKLISTE:

17/16 Godkjenning av protokoll frå møte 19.09.16

18/16 Referat- og orienteringssaker 21.11.16

19/16 Oppfølging av rapport etter forvaltningsrevisjon – «Styring av investeringar»

20/16 3. gangs oppfølging av revisjonsrapport - «Sjølvkost»

21/16 Orientering om framlegget til budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020

22/16 Interimsrevisjon Etne kommune 2016

23/16 Val av forvaltningsrevisjonsprosjekt

24/16 Framlegg til møteplan for 2017

Eventuelt

Aksdal, 14.11.16

Ståle Tungesvik
Kontrollutvalsleiar (sign.)

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (invitert i sakene 18, 19, 20 og 21)
Varamedlem (P. S. Rullestad er innkalla for S. Sæle, N.V. Vee for Å. Langhelle)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	21.11.16	17/16
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 19.09.16

Saksvedlegg: Protokoll frå møte 19.09.16

Saksorientering:

Protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 19.09.16 følger vedlagt. Protokollen er lest gjennom og godkjent av leiar i etterkant av møtet og over sendt kommunen slik han ligg føre.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 19.09.16 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

ETNE KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Måndag 19. september 2016 blei det halde møte i Etne kontrollutval under leiing av utvalsleiar Ståle Tungesvik.

MØTESTAD:	Etne Tinghus, formannskapssalen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 13.00 – kl. 15.00
MØTANDE MEDLEMER:	Ståle Tungesvik (Sp) og Ragni S. Fett (V)
MØTANDE VARAMEDLEM:	1.vara Pål S. Rullestad (Ap) – møter fast for Sæle, 2. vara Nina Vierdal Vee (Sp) og 3. vara Ivan Kaldheim (H)
FORFALL	Sigve Sæle (Sp) – innvilga fritak til 28.10.16, Åse Langhelle (Frp) - innvilga fritak til 01.01.17 og Arild Stenberg (H) - har søkt om fritak grunna tilsetting i kommunen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Forvaltningsrevisor Kari Gåsemyr t.o.m. sak 13 og rekneskapsrevisor Else Holst-Larsen frå Deloitte AS
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 10/16 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 09.05.16

Sekretariatet si innstilling:

Protokollen frå møte i kontrollutvalet 09.05.16 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Leiar orienterte. Protokollen blei godkjent utan merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Protokollen frå møte i kontrollutvalet 09.05.16 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 11/16 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 19.09.16

- 27. Statusrapport pr. september 2016
- 28. Vederlagsberekning ved opphald i institusjon - vedtak i Pårøranderådet, sak 07/16
- 29. K-styrevedtak 21.06.16, sak 58/16 – permisjon for Åse Langhelle
- 30. Søknad om fritak frå vervet i kontrollutvalet frå Arild Stenberg
- 31. Spørsmål om styremøte i et IKS – uttale frå KMD 04.04.16

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Sekretær gjorde greie for referatsakene. Rekneskapsrevisor supplerte til pkt. 28 om vederlagsberekning. I samanheng med interimrevisjon hadde ho fått eit godt fyrsteintrykk av administrasjonen sine rutinar for vederlagsberekning. Leiar refererte frå ei klagesak der beløpet for etterbetaling var blitt redusert av kommunen utan nærare forklaring. Utvalet vil be om ei vidare oppfølging og orientering frå administrasjonen om vederlagsberekning i neste møte. Utvalet hadde ingen særskilte merknader til dei andre referatsakene.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Referatsakene 27 - 31 vert tatt til orientering.

Kontrollutvalet ber rådmannen om ei orientering om vederlagsberekning ved opphald i institusjon i møtet 21.11.16.

SAK 12/16 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2020

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval sluttar seg til utkast til Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, basert på vedlagt overordna analyse, med desse endringane/tillegg og med følgjande prioriteringar:

1.
2.
3. osv.

Sekretariatet sørgjer for at oppdatert plan med endringar og prioriteringar er den planen som vidaresemdast til kommunestyret for sluttbehandling.

Etne kommunestyre vedtar Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre.

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Leiar innleia. Forvaltningsrevisor Gåsemyr gjorde greie for den overordna analysen. Ho gjekk igjennom og kommenterte risikoområda. Av desse var åtte merka rødt og seks var merka gult. Revisor si uprioriterte liste over framlegg til prosjekt blei gjort greie for og kommentert. Medlemmene diskuterte framlegga og meinte det var mange gode område, og dermed vanskeleg å prioritera.

Revisor leia ein prosess der utvalsmedlemmene valde ut tre prosjekt kvar som «sine» prosjekt. Med bakgrunn i desse sette utvalet opp si prioriteringsliste etter ei drøfting om korleis desse skulle rangerast.

Barnevern blei prioritert høgst av alle medlemmene. Sekretær opplyste at Vindafjord nyleg hadde gjennomført ein forvaltningsrevisjon av barnevernet. Revisjonen var riktig nok før samarbeidet med Etne. Medlemmene vart samde om å sjå nærare på denne rapporten før dei eventuelt ville bestilla eit prosjekt, og at barnevern skulle få ein lågare prioritering.

Utvalet vart samd om ei prioritert liste med sju prosjekt og dei andre uprioritert. Revisor oppdaterer planen før den vert oversendt kommunestyret for endeleg vedtak.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Etne kontrollutval sluttar seg til utkast til Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020, basert på vedlagt overordna analyse og med følgjande prioriteringar:

Forvaltningsrevisjon av:

- 1. sjukefråvær*
- 2. internkontroll innan helse og omsorg*
- 3. tverrfagleg samarbeid omkring barn og unge*
- 4. budsjettering innan pleie og omsorg*
- 5. kommunen sitt arbeid for flyktningar*
- 6. innkjøp*
- 7. barnevern (evaluere Vindafjord sin rapport frå 2015 før eventuelt nytt prosjekt)*

Sekretariatet sørgjer for at oppdatert plan med endringar og prioriteringar er den planen som vidaresendast til kommunestyret for sluttbehandling.

og innstilling til kommunestyret:

Etne kommunestyre vedtar Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

Forvaltningsrevisjon av:

- 1. sjukefråvær*
- 2. internkontroll innan helse og omsorg*
- 3. tverrfagleg samarbeid omkring barn og unge*
- 4. budsjettering innan pleie og omsorg*
- 5. kommunen sitt arbeid for flyktningar*
- 6. innkjøp*
- 7. barnevern (evaluere Vindafjord sin rapport frå 2015 før eventuelt nytt prosjekt)*

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

SAK 13/16 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2020

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval sluttar seg til utkast til Plan for selskapskontroll 2016-2020, basert på vedlagt overordna analyse, med desse endringane/tillegg og med følgjande prioriteringar:

1.
2.
3. osv.

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Sekretariatet sørgjer for at oppdatert plan med endringar og prioriteringar er den planen som vidaresendast til kommunestyret for sluttbehandling.

Etne kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre.

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Forvaltningsrevisor Gåsemyr gjorde greie for analysen for selskapskontroll. Ho orienterte om eigarskapskontroll og fortalde at det var lovpålagt å ha ein slik kontroll i valperioden. Vidare gjorde ho greie for ulike selskapsformer og kva det seie for ein selskapskontroll.

Utvalet drøfta kva som burde prioriterast i planen, og vart samd om å berre setja opp Eigarskapsforvaltninga som prioritert prosjekt.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Etne kontrollutval sluttar seg til utkast til Plan for selskapskontroll 2016-2020, basert på vedlagt overordna analyse og med følgjande prioriteringar:

- 1. Eigarskapsforvaltninga*

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Sekretariatet sørgjer for at oppdatert plan med endringar og prioriteringar er den planen som vidaresendast til kommunestyret for sluttbehandling.

og innstilling til kommunestyret:

Etne kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

1. Eigarskapsforvaltninga

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

SAK 14/16 REVISOR SI EIGENERKLÆRING FOR 2016

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet tar den framlagde eigenerklæring for 2016 frå oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen – Deloitte AS, til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Regnskapsrevisor Holst-Larsen gjorde kort greie for erklæringa. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Kontrollutvalet tar den framlagde eigenerklæring for 2016 frå oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen – Deloitte AS, til orientering.

SAK 15/16 REVISJONSPLAN FOR REKNESKAPSÅRET 2016

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tar presentasjonen av overordna revisjonsstrategi for 2016 til orientering

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Regnskapsrevisor Holst-Larsen presenterte seg sjølv, selskapet og revisjonsplanen.

Ho gjorde greie for omfang og angrepsvinklar, orienterte om vesentlegheitsgrenser, fokusområder, verdiar og eigenerklæringa. Revisor svara på spørsmål undervegs.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Etne kontrollutval tar presentasjonen av overordna revisjonsstrategi for 2016 til orientering.

SAK 16/16 KONTROLL OG TILSYN – BUDSJETT FOR 2017 – UTVALET SITT FRAMLEGG

Sekretariatet si innstilling:

Samla budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Etne kommune for 2017 vert på i alt kr 627.000,- eks mva fordelt på følgjande:

Kontrollutvalet (teneste 1100 funksjon 100/110)	kr	90.000
Kjøp av sekretærtjenester (teneste 1100 art 13750)	kr	167.000
Kjøp av revisjonstjenester (teneste 1100 art 13700)	kr	370.000
Totalt	kr	627.000

Handsaming i kontrollutvalet 19.09.16:

Utvalet hadde ingen merknader og slutta seg til budsjettet slik det var fremma.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.09.16:

Samla budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Etne kommune for 2017 vert på i alt kr 627.000,- eks mva fordelt på følgjande:

<i>Kontrollutvalet (teneste 1100 funksjon 100/110)</i>	<i>kr</i>	<i>90.000</i>
<i>Kjøp av sekretærtjenester (teneste 1100 art 13750)</i>	<i>kr</i>	<i>167.000</i>
<i>Kjøp av revisjonstjenester (teneste 1100 art 13700)</i>	<i>kr</i>	<i>370.000</i>
<i>Totalt</i>	<i>kr</i>	<i>627.000</i>

EVENTUELT

Ingen saker blei meldt.

Sekretær opplyste at dato for dagskonferansen i Sandnes blir 17.11.16, og minna medlemmene på at i novembermøtet skal møteplan for 2017 handsamast.

Neste møte: måndag 21.11.16, kl. 13.00

Etne/Aksdal, 19. september 2016

Ståle Tungesvik
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	21.11.16	18/16

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 21.11.16

Saksvedlegg:

- 32. Orientering om vederlagsberegning ved opphald i institusjon v/rådmannen
- 33. Statusoversikt pr. november 2016
- 34. K-styrevedtak 20.09.16, sak 69/16 – søknad om fritak frå Arild Stenberg
- 35. K-styrevedtak 25.10.16, sak 77/16 – Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
- 36. K-styrevedtak 25.10.16, sak 78/16 – Plan for selskapskontroll 2016-2020
- 37. Innkalling til representantskapsmøte 01.12.16 – HIM IKS
- 38. Invitasjon – FKT i Rogaland - Høstkonferanse 17.11.16 i Sandnes – 2 påmeldt
- 39. Kommunal Rapport 29.09.16 – om revisjonsutgifter
- 40. KOSTRA-tall vedr. funksjon 110 – Kontroll og revisjon –
- 41. Forum for Kontroll og tilsyn (FKT) – høringsuttalelse til NOU: 4 Ny kommunelov

Saksorientering:

Sakene blir lagd fram for kontrollutvalet til orientering.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Referatsakene 32 - 41 vert tatt til orientering.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

Tilbakemelding frå Rådmannen til kontrollutvalet i sak 11/16

I særutskrift i sak 11/16 frå kontrollutvalet sitt møte 19.09.16 framgår det at kontrollutvalet gjorde mellom anna følgjande vedtak i saka:

«Kontrollutvalet ber rådmannen om ei orientering om vederlagsberekning ved opphald i institusjon i møtet 21.11.16.»

Orientering om vederlagsberekning ved opphald i institusjon:

Gjeldane forskrift om eigendel for kommunale helse- og omsorgstenester er fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet av 16. desember 2011, med heimel i lov om kommunale helse- og omsorgstenester mm av 24. juni 2011 nr. 30 §§ 11-2.

Det skal søkjast skrifteleg om korttids- eller langtidsopphald i institusjon på Etne kommune sitt søknad skjema for PLO tenestar. Alle søknadar om opphald i institusjon skal ha eit skrifteleg svar snarast, med vedtak/avslag innan fristen seinast 1 månad etter søknad (ved lengre svartid skal søkjar ha foreløpig svar innan 1 månad). Vedtaket skal innehalda kva type opphald som er gitt og at det evt blir sendt ut vedtak om betaling ifht forskrifta. Ein kan klaga til Fylkesmannen på kommunen sitt vedtak.

Skjema for «orientering om eigendel for opphald i institusjon» samt skjema med «oversyn over inntektsforhold» skal fyllast ut av pårørande/brukar og leverast i underskriven stand til ansvarleg avdeling i Kommunen.

Dersom brukaren har hatt fleire korttidsopphald kan kommunen krevja vederlag som for langtidsopphald når brukaren har passert 60 døgn pr. kalenderår.

Ved flytting direkte inn på langtidsopphald kan ein ikkje krevja vederlag før ein månad etter innflyttingsdato (betalingsfri månad).

Korttidsopphald – dag /nattopphald:

Prisen på korttidsopphald/dag og nattopphald samt fribeløp for langtidsopphald i institusjon blir fastsatt og regulert av Helse- og omsorgsdepartementet i desember kvart år. F.t. er prisen på korttidsopphald under 60 dagar kr 150 pr. døgn, dag-nattopphald har ein pris på 80 pr. døgn.

Ved korttidsopphald over 60 dagar vil eigendelen bli berekna etter same reglar som for langtidsopphald dvs. ifht inntekta til brukaren.

Ein kan ikkje krevja betaling for korttidsopphald som kun blir gitt for å avlasta pårørande i deira omsorgsoppgåver. Ein kan heller ikkje krevja betaling når brukaren er lagt inn på sjukehus.

Langtidsopphald:

Betalinga for langtidsopphald i institusjon blir berekna med 75% av alle inntekter inntil grunnbeløpet i folketrygda (pr. 01.05.16 kr 92 576) minus fribeløp på kr 7 800 pr. år (2016, fastsatt av Helse og omsorgsdepartementet). Ein betalar 85% av andre inntekter utover dette som t.d. pensjon, anna trygdeytning, arbeidsinntekt, næringsinntekt, leigeinntekt, renter og annan avkastning av formue etter frådrag av skatt og gjeldsrenter. Brukar skal behalda 25% av grunnbeløpet sjølv (kontantytninga/lommepengar).

Ved renteinntekter for brukar som sit i uskifta bo skal berre halvparten av renteinntektene for året takast med i vederlagsberekninga.

Ektepar med felles/bankkonti. Renteinntektene skal då som hovudregel reknast saman og delast på to, slik at ein del av renteinntektene skal reknast som brukaren sin del. Der ektepar disponerer kvar si bankkonto, skal berre brukar sin konto takast med i vederlagsberekninga. Einsleg brukar, renteinntektene i sin heilhet blir tatt med i vederlagsberekninga.

Inntekter for «kårhus» skal haldast utanfor vederlagsberekninga.

Når ein ektefelle får langtidsopphald på institusjon har begge ektefellene krav på pensjon som einsleg (tidlegare som ektepar). Sakshandsamar sender melding til Nav om dette, i tillegg sender ein flyttemelding til Skatt Vest.

Forsørgjarfrådrag:

Dersom bebuar i institusjon har heimebuande ektefelle eller mindreårige barn, eller heilt eller delvis forsørgjer barn over 18 år, skal det gjerast frådrag i berekningsgrunnlaget. I tillegg skal det gjerast frådrag med et beløp som svarar til 50% av bebuaren sine brutto offentlige pensjonar etter samordning og 50% av bebuaren sine brutto private pensjonar.

Brukar har krav på frådrag for alle gjeldsrenter som brukaren hefter for.

Brukar kan også etter søknad få frådrag for bu utgifter inntil 6 månader, dette for å få ein lettare overgang til institusjonsopphaldet, brukar kan då også ved betra helsetilstand flytta tilbake til heimen.

Dersom den økonomiske situasjonen til brukaren endrar seg vesentleg eller tidlegare vedtak er gjort med feil opplysningar, skal saka takast opp til ny vurdering.

Dersom skatteoppgjeret for førre år syner at vederlaget ikkje er gjort korrekt ifht stipulerte inntekter og frådrag, skal det gjerast eit etteroppgjer ifht faktiske inntekter og utlikna skatt/andre frådrag. Dette blir gjort hausten etter at likninga for året er ferdig. Når brukar er død tar ein slutt oppgjør ifht betalinga i institusjon.

Brukar som må liggja på dobbeltrom utan han sjølv ønskjer det kan krevja eit fribeløp på kr 37 250 pr. år.

Klage:

Forskrift om eigendel § 13. Klage på vedtak om betaling av eigendel blir behandla etter pasient- og brukarettighetslova kap. 7. Skrifteleg klage må vera gjort innan 4 veker etter mottatt vedtak.

Litteratur ifht betaling i institusjon: «Betaling for beboere i institusjon» v/ Åsmund Edvardsen og Leif Kåre Helland.

Statusoversikt november 2016 – Kontrollutvalet i Etne

Saker frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i k-styret	Planlagt oppfølging	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	23.11.15	19.09.16	25.10.16		Deloitte AS
Overordna analyse for forvaltningsrevisjon	23.11.15	19.09.16	25.10.16		Deloitte AS
Styring av investeringar	09.02.15/ 11.03.15	21.09.15	28.10.15	21.11.16	200 timar
VA-området – Sjølvkost	22.01.14	22.09.14	28.10.14	11.05.15/ 08.02.16/ 21.11.16	
Selskapskontroller					
Plan for selskapskontroll 2016-2020	23.11.15	19.09.16	25.10.16		Deloitte AS
Overordna analyse for selskapskontroll	23.11.15	19.09.16	25.10.16		Deloitte AS
Andre saker					

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i k-styret	Følgd opp	Merknader
Øyane Asvo AS	26.11.12	13.05.13	18.06.13	KU/ KST 10.02.14/ 25.02.14	Avslutta
Målstyring	13.05.13	18.11.13	25.02.14	10.11.14	Avslutta
Selskapskontroller					
HIM IKS- oppfølging av kontroll i 2011		15.09.11		26.11.12	Avslutta

ETNE KOMMUNE
Tenestetorget

VEDLEGG SAK 18/16 - 34
Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 21.09.16
Journalført: 16/358/cgl
Arkivkode: 33

Odd Gunnar Høie

Etne, 21.09.2016

Dykkar ref.:

Vår ref.:

Arkiv:

Sakshandsamar:

15/2162/16/1008 N - 022.2
8

BEH

Kontrollutval - søknad om fritak

Etne kommunestyre - 069/16:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

Samrøystes

Arild Stenberg får fritak frå Kontrollutvalet

Ivan Kaldheim går inn som nytt medlem i kontrollutvalet

Lars Ebne som nytt varamedlem.

Med helsing

Beate Hetleflåt
informasjonskonsulent

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

SAKSUTGREIING

ETNE KOMMUNE

Utval	Møtedato	Saknr
Etne kommunestyre	20.09.2016	069/16

Sakshandsamar:	Arkiv:	Arkivsaknr
Beate Hetleflåt	N - 022.2	15/2162

Kontrollutval - søknad om fritak

TILRÅDING FRÅ RÅDMANNEN:

Saka vert lagt fram til utan tilråding.

20.09.2016 Etne kommunestyre

Ingemund Berge (Krf) fremja følgjande framlegg:

*"Arild Stenberg får fritak frå Kontrollutvalet
Ivan Kaldheim går inn som nytt medlem i kontrollutvalet
Lars Ebne som nytt varamedlem"*

RØYSTING

Framlegget vart samrøystes vedteke

K- 069/16 Vedtak:

Samrøystes

Arild Stenberg får fritak frå Kontrollutvalet

Ivan Kaldheim går inn som nytt medlem i kontrollutvalet
Lars Ebne som nytt varamedlem.

SAKSUTGREIING:**Innleiing (bakgrunn for saka)**

Viser til e-post dagsett 11.07.2016 frå Arild Stenberg.

Stenberg søker om fritak frå Kontrollutvalet.

Vedlegg i saka:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
12.07.2016	Søknad om fritak som medlem av kontrollutvalget	1355661
24.08.2015	Rundskriv H-1215 Val av formannskapfylkesutval, ordførarfy (L)(225885).pdf	1334342
25.09.2015	Kommunelova	1336472
28.09.2015	Reglement for Etne Kontrollutval	1336612
28.09.2015	REGLEMENT FOR ETNE KONTROLLUTVAL (L)(67925).PDF	1336613

Saksgang:

Kommunestyret

Utskrift til:

Arild Stenberg

Nytt medlem i Kontrollutvalet?

Rådmannen

Kommunalsjef

Revisor

Fylkesmannen i Hordaland, pb 7310, 5020 Bergen

Odd Gunnar Høie, ogh@kontrollutvalet.no

Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS

Etne, 31.10.2016

Dykkar ref.:

Vår ref.:

Arkiv:

Sakshandsamar:

16/1795/16/1173 N - 103
9

BEH

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020 - Tilråding frå Kontrollutvalet

Etne kommunestyre - 077/16:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

Samrøystes

Etne kommunestyre vedtar Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

Forvaltningsrevisjon av:

1. sjukefråvær
2. internkontroll innan helse og omsorg
3. tverrfagleg samarbeid omkring barn og unge
4. budsjettering innan pleie og omsorg
5. kommunen sitt arbeid for flyktningar
6. innkjøp
7. barnevern (evaluere Vindafjord sin rapport frå 2015 før eventuelt nytt prosjekt)

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

Med helsing

Beate Hetleflåt
informasjonskonsulent

SAKSUTGREIING

ETNE KOMMUNE

Utval	Møtedato	Saknr
Etne kommunestyre	25.10.2016	077/16

Sakshandsamar:	Arkiv:	Arkivsaknr
Beate Hetleflåt	N - 103	16/1795

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020 - Tilråding frå Kontrollutvalet

TILRÅDING FRÅ KONTROLLUTVALET:

Etne kommunestyre vedtar Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

Forvaltningsrevisjon av:

1. sjukefråvær
2. internkontroll innan helse og omsorg
3. tverrfagleg samarbeid omkring barn og unge
4. budsjettering innan pleie og omsorg
5. kommunen sitt arbeid for flyktningar
6. innkjøp
7. barnevern (evaluere Vindafjord sin rapport frå 2015 før eventuelt nytt prosjekt)

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

25.10.2016 Etne kommunestyre

K- 077/16 Vedtak:

Samrøystes

Etne kommunestyre vedtar Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

Forvaltningsrevisjon av:

1. sjukefråvær

2. internkontroll innan helse og omsorg
3. tverrfagleg samarbeid omkring barn og unge
4. budsjettering innan pleie og omsorg
5. kommunen sitt arbeid for flyktningar
6. innkjøp
7. barnevern (evaluere Vindafjord sin rapport frå 2015 før eventuelt nytt prosjekt)

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

SAKSUTGREIING:

Innleiing (bakgrunn for saka)

I møtet 19.09.16 har kontrollutvalet i sak 12/16 handsama ny plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2020 og vedtatt innstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalssekretariatet ber om at vedlagde sak blir lagt direkte fram for kommunestyret i neste møte, som i følgje møteplanen er 25. oktober 2016.

Etter forskrift om kontrollutval § 10 skal kontrollutvalet:

«.....utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret (eller fylkestinget) som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.»

Vedlegg i saka:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
29.09.2016	Særutskrift sak 12-16 Plan for forvaltningsrevisjon	1359426
29.09.2016	Sak 12-16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	1359427
29.09.2016	Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020 - Etne kommune	1359428
29.09.2016	Overordna analyse for forvaltningsrevisjon 2016-2020 - Etne ...	1359429

Saksgang:

Kommunestyret

Utskrift til:

Haugaland kontrollutvalssekretariatet IKS, ogh@kontrollutvalgene.no
 Økonomieininge, vegard.bang@etne.kommune.no
 Rådmannen, pal.nygard@etne.kommune.no

Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS

Etne, 31.10.2016

Dykkar ref.:

Vår ref.:

Arkiv:

Sakshandsamar:

16/1794/16/1173 N - 103
7

BEH

Plan for selskapskontroll 2016 - 2020 - Tilråding frå Kontrollutvalet

Etne kommunestyre - 078/16:

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

Samrøystes

Etne kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

1. Eigarskapsforvaltninga

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

Med helsing

Beate Hetleflåt
informasjonskonsulent

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

SAKSUTGREIING

ETNE KOMMUNE

Utval	Møtedato	Saknr
Etne kommunestyre	25.10.2016	078/16

Sakshandsamar:	Arkiv:	Arkivsaknr
Beate Hetleflåt	N - 103	16/1794

Plan for selskapskontroll 2016 - 2020 - Tilråding frå Kontrollutvalet

TILRÅDING FRÅ KONTROLLUTVALET:

Etne kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

1. Eigarskapsforvaltninga

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

25.10.2016 Etne kommunestyre

K- 078/16 Vedtak:

Samrøystes

Etne kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020 slik den ligg føre og med følgjande prioriteringar:

1. Eigarskapsforvaltninga

Retningslinjer for selskapskontroll i Etne kommune blir vidareført slik dei ligg føre frå 2006, med endring i pkt. 10 når det gjeld årleg innsending av firmaattest.

Kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å endra planen i planperioden ved behov.

SAKSUTGREIING:

Innleiing (bakgrunn for saka)

I møtet 19.09.16 har kontrollutvalet i sak 13/16 handsama ny plan for selskapskontroll 2016-2020 og vedtatt innstilling til kommunestyret.

Sekretariatet ber om at vedlagde sak vert lagt direkte fram for kommunestyret i neste møte, som i følge møteplanen er 25. oktober 2016.

Etter forskrift om kontrollutval § 13:

"skal kontrollutvalget,, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden."

Vedlegg i saka:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
29.09.2016	Særutskrift sak 13-16 Plan for selskapskontroll	1359420
29.09.2016	Sak 13-16 Plan for selskapskontroll 2016-2020	1359421
29.09.2016	Retningslinjer for selskapskontroll	1359422
29.09.2016	Plan for selskapskontroll 2016-2020 - Etne kommune	1359423
29.09.2016	Analysegrunnlag selskapskontroll 2016-2020 - Etne kommune	1359424

Saksgang:

Kommunestyret

Utskrift til:

Haugaland Kontrollutvalgssekreteriat IKS, ogh@kontrollutvalgene.no
Økonomieininga, vegard.bang@etne.kommune.no
Rådmannen, pal.nygard@etne.kommune.no

Representantskapet

Skjold 31.10.16

**INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET
HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK
TORSDAG 1. DESEMBER 2016 KL 15.00-17.00**

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten **torsdag 01.12.16 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.**

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 46. Det bes om tilbakemelding innen 16.11. dersom det er saker til eventuelt.

Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Kari Christensen, Krovågen 19, 5561 Bokn
Bokn	Kjetil Vatnaland, 5561 Bokn
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen, Postboks 54, 5591 Etne
Etne	Varaordfører Ingemund Berge, Silde, 5590 Etne
Haugesund	Gudrun Caspersen, Haugaleite 22 b, 5515 Haugesund
Haugesund	Nini Hæggernes, Fredrik Kolstøs gate 10, 5532 Haugesund
Haugesund	Synnøve Lunde, Fridtjof Øvrebøs gate 21, 5532 Haugesund
Haugesund	Arne Trygve Løvvik, Rindå 3, 5533 Haugesund
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier, Postboks 94, 5575 Aksdal
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland, Tysværvegen 608, 5570 Aksdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal, Rådhuset, 5580 Ølen
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland, Vikevegen 1641, 5568 Vikebygd

Innkallingen sendes også til:

Haugaland kontrollutvalgssekretariat (kun pr. e-post)

Styreleder i HIM, Arild Karlsen, Torbjørn Sandviks veg 10, 5584 Bjoa

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Jørgen Thuestad, 5561 Bokn
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, Ekrheim, 5590 Etne
Haugesund	Tor Inge Eidesen, Haglandsvegen 139, 5514 Haugesund
Tysvær	Anita Halsnes, Førresdalen 20, 5563 Førresfjorden
Vindafjord	Wenche Sandbekken Lilleland, Fjellgardsvegen 884, 5583 Vikedal

Følgende deltakerkommuner er varslet:

Bokn kommune, ordføreren, 5561 Bokn

Etne kommune, ordføreren, Postboks 54, 5591 Etne

Haugesund kommune, ordføreren, Postboks 2160, 5504 Haugesund

Tysvær kommune, ordføreren, Postboks 94, 5575 Aksdal

Vindafjord kommune, ordføreren, 5580 Ølen

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Valg av protokollfører

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker

16.06 Protokoll fra møte i representantskapet 25.05.16

16.07 Orientering om HIM pr november 2016 ved Gro Staveland

16.08 Orientering om regnskap pr september 2016 samt andre nøkkeltall ved økonomileder
Knut Arvid Hagenberg

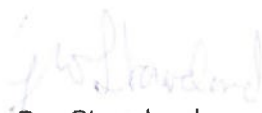
Vedtakssaker:

16.09 Budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020

16.10 Retningslinjer for arbeid og godtgjørelse knyttet til interkommunalt klageorgan i HIM

Eventuelt:

Sigmund Lier
Leder i representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

Høstkonferansen 2016

Quality Hotel Residence, Sandnes

17. november 2016

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariatet
Mottatt dato: 07.10.16
Journalført: 16/386/16
Arkivkode: 033

Forum for kontrollutvalg i Rogaland har som formål å være en arena for utveksling av erfaringer. Hva kan vi lære av hverandre? Det er satt av tid til kommentarer og meningsutveksling til innleggene i programmet.

PROGRAM

10:00	Velkommen
<i>Einar Endresen – leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland</i>
10:05	Fylkesmannens tilsyn med kommunene
<i>Grete Flåten, tilsynskoordinator, Fylkesmannen i Rogaland</i>
10:45	Pause
11:00	Varslinger
<i>Fylkesrådmann Trond Nerdal, Rogaland fylkeskommune</i>
11:45	Årsmøte 2016 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
12:00	Lunsj
13:00	Korrupsjon og økonomiske misligheter i kommunene
<i>Einar Endresen, leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland og politispesialist i økonomisk kriminalitet.</i>
13:45	Pause
14:00	Selskapskontroll
<i>Rune O. Eskeland, forvaltningsrevisor, Rogaland Revisjon IKS</i>
14:45	Avslutning

Pris **kr 900.-** pr. person

Påmelding innen **4. november** ved å sende e-post til mette.jensen.moen@rogfk.no med navn, verv/funksjon, kommune/firma og mailadresse. Kontrollutvalgsmedlemmer som oppgir mailadresse vil få årsmøtesakene tilsendt via e-post før konferansen.

VELKOMMEN!

For forum for kontrollutvalg i Rogaland
Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat,
Rogaland fylkeskommune

Kritisk til at revisjon kan bli for billig

De store revisjonsselskapene er klare til å konkurrere om **FUSJONERTE KOMMUNER**. Kommunerevisorforbundet advarer mot risikoen.

- Vi ser et økende prispress mot kommunal revisjon, og hvis dette presset blir for stort, er vi bekymret for om kontrollutvalgene får den revisjonen de forventer, sier Ole Kristian Rogndokken, daglig leder i Norges kommunerevisorforbund (NKRF).

De siste årene har om lag 50 kommuner gått over til privat revisjon, og de tre største revisjonsselskapene har størstedelen av kontraktene. I fjor fakturerte Deloitte nesten 36 millioner kroner til kommunene som er inne i Leverandørdatabasen til Kommunal Rapport. KPMG fakturerte 33 millioner og BDO 15,5 millioner kroner.

De kommunale revisorene dekker stadig 88 prosent av Kommune-Norge, ifølge NKRF - som organiserer folk fra begge leire.

- Den ene revisoren er ikke bedre enn den andre, men jeg er redd for at prispresset kan føre til at revisjonsomfanget blir for lavt. Hvis vi kan gå ut fra at det er en sammenheng mellom pris og handling, så snakker vi om en svekkelse av kommunenes egenkontroll i strid med alle politiske signaler, sier Rogndokken.

- Som å kjøpe bensin

Fagdirektør Harald Brandsås i Revisorforeningen tilbakeviser

at større og rimeligere kontrakter med private selskaper vil svekke kommunenes revisjon og egenkontroll.

- De store revisjonsselskapene har drillet sine opplegg for å revidere store organisasjoner. Det er veldig godt regulert i loven hva de skal utføre, og i tillegg kommer detaljerte oppdragsbeskrivelser fra kommunene. Det blir som å kjøpe bensin - du får den samme kvaliteten hos Shell og Statoil - kommunene får den samme bekreftelsen på regnskapene med den samme sikkerheten, sier Brandsås. Han er overbevist om at kommuner som slår seg sammen, vil spare penger på revisjon.

- På den andre siden vektlegger kommunene pris i for høy grad. Det viktigste for en kommune som skal kjøpe inn revisjonstjenester, er å sjekke kompetansen til revisor. De store selskapene har bygget opp kompetanse på kommunerevisjon, men det finnes også mindre aktører som har rekruttert tidligere kommunerevisorer for å sikre denne kompetansen, sier Brandsås.

Sparte 65 prosent

Bergen var først blant storbyene til å konkurranseutsette kommunens revisjon. I 2012 inngikk

Bergen kontrakt med henholdsvis BDO om regnskapsrevisjon og Deloitte om forvaltningsrevisjon. Nylig behandlet kontrollutvalget i Bergen en positiv evalueringsrapport om revisjonstjenestene (se undersak), hvor Rogaland Revisjon IKS har gjennomgått hele oppdraget og intervjuet bystyret, byrådet, kontrollutvalget og administrasjonen.

- Diskusjonen om ordningen har stilnet av, sier Ole Hopperstad, sekretariatsleder for kontrollutvalget.

Revisjonsutgiftene i Bergen har falt fra 50 kroner per innbygger i 2012 til 22 kroner i 2015 - en nedgang på 65 prosent i perioden med privat revisjon. Til sammenlikning har kostnadene i Oslo ligget flatt mellom 79 og 82 kroner i samme periode, mens Trondheim har en nedgang fra 97 til 92 kroner per innbygger. Gjennomsnittet for de ti største kommunene utenom Oslo er 70 kroner per innbygger i brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon i 2015.

- De fleste vil gå privat

Revisjonsselskapet BDO har tegnet ny kontrakt om regnskapsrevisjon med Bergen, etter at den forrige fireårsavtalen løp ut i sommer. Oppdragsansvarlig i BDO Terje Tvedt sier til Kommu-

nal Rapport at revisjonsbransjen forventer flere nye oppdrag i forbindelse med kommunereformen.

- Hittil har mange kommuner gått over til private revisorer, men ingen av disse har gått tilbake til intern kommunerevisjon så langt jeg vet. På kort sikt forventer vi flere utlysninger av revisjonsoppdrag, og på lengre sikt tror jeg de fleste kommunene vil gå over til privat revisjon.

Tvedt råder kommunene til å forholde seg bevisst til hva slags revisjon de ønsker og hva som er formålet.

- Revisjon er i realiteten en ekstern tjeneste som kommunene kjøper inn, selv om det utføres av en ansatt revisor. En overgang til ekstern revisor er derfor et tjenestekjøp og i mindre grad en konkurranseutsetting, påpeker Tvedt. Han mener for øvrig at pris har blitt et for viktig kriterium for innkjøp av kommunal revisjon.

- Selv om det åpenbart er penger å spare på å kjøpe tjenesten eksternt, bør alle kommuner vurdere nøye hvor mye de er tjent med å kutte i revisjonshonorarene.

ANDREAS HØY KNUDSEN, 452 21 426
andreas@nyhetstjenester.no

Utgifter til kontroll og revisjon

Brutto driftsutgifter i 2015 på Kostra-funksjon 110 kontroll og revisjon, målt per innbygger

Disse har regnskapsført mest

Kommune	Per innb.	Totalt (1000 kr)
Røyrvik	1365	640
Vevelstad	1345	682
Leka	1215	683
Nesseby	1160	1112
Berlevåg	1117	1117
Fosnes	1087	688
Utsira	1085	217
Garnvik	1064	1212
Modalen	919	350
Lebesby	870	1147

Disse har regnskapsført minst

Kommune	Per innb.	Totalt (1000 kr)
Lier	31	809
Ørsta	31	333
Hurdal	25	72
Bergen	22	6204
Fjell	22	538
Vefsn	20	269
Tysfjord	18	36
Enebakk	18	193
Halden	13	412
Steigen	11	27

Fedje, Åfjord og Sund har ikke regnskapsført noen brutto utgifter til kontroll og revisjon i 2015.

Storbyene

Kroner per innbygger i brutto utgifter til kontroll og revisjon.

	2012	2013	2014	2015
Bergen	50	29	34	22
Oslo	79	77	81	82
Stavanger	50	48	56	38
Trondheim	97	96	90	92

Kommunerevisjon

Kommunene velger selv enten internt ansatt kommunerevisor, IKS eller ekstern revisjon gjennom konkurranse. 50 kommuner har i dag ekstern revisor.

Mener privatisering var «særdeles vellykket»

Den private revisjonen i Bergen er så vellykket at politikerne har tatt revisjon av dagsordenen, ifølge ekstern evalueringsrapport.

Bortsett fra en kort innkjørringsperiode og enkelte merknader til forvaltningsrevisjonen, konkluderer Bergen kommune med at konkurranseutsettingen av revisjon har vært særdeles vellykket. Etter fire år med BDO og Deloitte som leverandører av henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, leverte Rogaland Revisjon IKS en større

evaluering som også inneholder intervjuer med administrasjonen, kontrollutvalget og bystyrepolitikerne. Bortsett fra Rødts representant i bystyret melder alle seg tilfredse.

- I 2012 ble dagens ordning vedtatt med knappest mulig margin i bystyret. Men det daværende mindretallet gir i dag ikke uttrykk for at man ønsker seg tilbake til tidligere ordning. Revisjonsordningen er i dag ikke på den politiske agendaen, noe som må tolkes som en tillitserklæring

til dagens ordning, oppsummerer Cicel T. Aarrestad i Rogaland Revisjon IKS.

- Ordningen fungerer, så dette er ikke lenger et politisk spørsmål, sier Dag Skansen (H), leder av komité for finans, kultur og næring i Bergen fram til høsten 2015.

Administrasjonen oppgir at det skjedde en markant endring til det bedre ved omleggingen i 2012 og at man opplever «en helt annen verden» med den nye revisjonsordningen.

Sekretariatsleder Ole Hopperstad i bystyrets kontrollutvalg, som har den tetteste kontakten med revisorleverandørene, sier at evalueringsrapporten gir et riktig bilde.

- Vi har bevisst valgt en modell hvor to revisjonsselskaper har hvert sitt oppdrag for oss. I tillegg kan vi avtale spesifikke kontroller fra revisorene. Dette sikrer at revisjonsselskapene ikke kan få gjennom noe i kontrollutvalget som ikke er på plass, sier Hopperstad.

... ..

A1. Konsern -Nøkkeltall og adm., styring og fellesutg. - grunnlagsdata

Funksjon 110

		2012	2013	2014	2015
1106 Haugesund	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	1025	1325	1272	1371
1134 Suldal	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	672	874	839	672
1135 Sauda	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	479	450	301	548 156
1145 Bokn	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	180	245	284	287
1146 Tysvær	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	401	524	538	558
1149 Karmøy	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	1033	1359	1069	1492
1151 Utsira	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	185	227	176	217
1160 Vindafjord	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	698	791	772	784 964
1211 Etne	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	486	571	593	540
1216 Sveio	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	559	376	440	550

		2012	2013	2014	2015
1106 Haugesund	Folkemengde i alt	35753	36099	36538	36951
1134 Suldal	Folkemengde i alt	3872	3881	3892	3903
1135 Sauda	Folkemengde i alt	4745	4760	4756	4710
1145 Bokn	Folkemengde i alt	865	868	865	865
1146 Tysvær	Folkemengde i alt	10487	10668	10857	10925
1149 Karmøy	Folkemengde i alt	41118	41753	42062	42187
1151 Utsira	Folkemengde i alt	209	211	206	200
1160 Vindafjord	Folkemengde i alt	8615	8747	8765	8788
1211 Etne	Folkemengde i alt	4040	4057	4103	4106
1216 Sveio	Folkemengde i alt	5400	5463	5509	5593

		2012	2013	2014	2015
1106 Haugesund	Styring og kontroll pr innbygger	29	37	35	37
1134 Suldal	Styring og kontroll pr innbygger	174	225	216	172
1135 Sauda	Styring og kontroll pr innbygger	101	95	63	140 33
1145 Bokn	Styring og kontroll pr innbygger	208	282	328	332
1146 Tysvær	Styring og kontroll pr innbygger	38	49	50	51
1149 Karmøy	Styring og kontroll pr innbygger	25	33	25	35
1151 Utsira	Styring og kontroll pr innbygger	885	1076	854	1085
1160 Vindafjord	Styring og kontroll pr innbygger	81	90	88	90 110
1211 Etne	Styring og kontroll pr innbygger	120	141	145	132
1216 Sveio	Styring og kontroll pr innbygger	104	69	80	98

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Oslo, 30. september 2016

HØRINGSUTTAELSE – NOU 2016: 4 NY KOMMUNELOV

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) viser til høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 4.4.2016. Vi har gjennomført en intern høring blant våre medlemmer, og styret avgir følgende uttalelse, med hovedfokus på områdene kontroll, tilsyn og revisjon i NOU 2016: 4 Ny kommunelov:

Innledende merknader

I kommuneloven ble bestiller-/utførermodellen mellom kontrollutvalg og revisjon rendyrket fra 2004. I utredningen mangler en beskrivelse av de ulike rollene for kontrollutvalget som bestillere, deres sekretariat som uavhengig operativt ledd og rådgiver for kontrollutvalgene i deres arbeid, og revisjonen som leverandør av revisjon og andre undersøkelser til kontrollutvalget etter deres bestilling.

Utredningen undergraver på mange måter bestiller-/utførermodellen, fordi revisjonsselskapene gis vesentlig innflytelse over kommunenes egenkontroll. Dette mener vi svekker den folkevalgte styringen, med redusert tillit til den kommunale egenkontrollen som resultat. Dette mener vi står i direkte motsetning til intensjonen med den helhetlige gjennomgangen av kommuneloven, som skulle være å styrke det kommunale selvstyre.

FKT mener at dagens ordning med en mer rendyrket bestiller-/utførermodell mellom kontrollutvalg og revisjon enn det lovforslaget legger opp til, må videreføres, med en klar forankring i kommunestyre og kontrollutvalg.

Kapittel 12 Valgbarhet. Ombudsplikt og suspensjon mv.

12.2 Valgbarhet

Lovutvalget foreslår i § 7-3 at lederen av sekretariatet for kontrollutvalget i kommunen eller fylkeskommunen bør utelukkes fra valg til organer nevnt i § 7-2, uten at dette er nærmere utredet. Det er i praksis også andre enn leder som er sekretær for kontrollutvalget, og da kan det bli problematisk også om ansatte i sekretariatet er valgbare. Av lovforslaget § 23-7 fremkommer at sekretariatsfunksjonen ikke kan legges til medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen. Vi finner likevel at spørsmålet om hvilke regler som burde gjelde ansatte i sekretariatet generelt burde ha vært utredet. Kanskje burde det i forskrift også komme et krav om dokumentasjon av sekretærs uavhengighet, tilsvarende som kravet for

revisor i revisjonsforskriften § 15. Vi stiller oss gjerne til rådighet for å drøfte dette i det senere arbeidet med forskrifter til kommuneloven.

FKT vil påpeke at det mangler samsvar mellom § 7-3 og § 23-1 med hensyn til hvem som er utelukket fra valg til kontrollutvalget (punktene f-h mangler i § 7-3). Vi slutter oss til det som fremgår av § 23-1 og antar at det er det korrekte.

Vi viser også til kommentarene knyttet til kapittel 25.1.4.

FKT mener at utvalget i større grad burde ha drøftet om ansatte i sekretariatet til kommunens/fylkeskommunens kontrollutvalg er valgbare etter § 7-3.

Kapittel 23 Kontroll og tilsyn med kommunene

23.1 Innledning

I innledningen sies det at kapittel 23 skal gi en overordnet beskrivelse av kontroll- og tilsynsordninger med kommunen. Vår hovedinnvending er at kapitlet ikke har med en beskrivelse av kontrollutvalgets sekretariat, noe som er et helt nødvendig bakteppe for å forstå kontrollutvalgenes arbeid.

Lovendringen i 2004 innebar bl.a. at kontrollutvalgene fikk et uavhengig sekretariat, og en bestiller-/utførermodell ble tatt i bruk. Dette har ført til at kontrollutvalgenes arbeid har endret seg mye, og de har blitt vitalisert. Revisors rolle endret seg også med innføring av profesjonelt sekretariat. Revisor er etter dette en leverandør som handler på bestilling fra kontrollutvalget.

I og med at sekretariatet ikke er beskrevet, kommer heller ikke de ulike rollene til revisor og sekretær frem. Dette er en svakhet ved beskrivelsen.

FKT mener at sekretariatets rolle må beskrives som en naturlig del av kontroll- og tilsynsordningene i kommunens egenkontroll.

23.2 Ekstern og intern kontroll

I 6. avsnitt står det at det faglige grunnlaget i den delen av egenkontrollen som har folkevalgt ledelse ved kommunestyret og kontrollutvalget, ivaretas av revisjonen. Kontrollutvalgssekretariatets rolle i dette bildet nevnes ikke. Det er sekretariatet som saksbehandler sakene til kontrollutvalget, lager forslag til innstilling/vedtak og gir råd til utvalget i faglige spørsmål knyttet til kontroll og tilsyn. Revisjonen er en leverandør og utfører på bestilling fra kontrollutvalget.

FKT mener at kontrollutvalgssekretariatet er en viktig del av det faglige grunnlaget for den delen av egenkontrollen i kommunen som har folkevalgt ledelse.

23.3 Egenkontroll

I dette avsnittet beskrives at kontrollutvalget trenger bistand til å gjennomføre den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen og at «*Til å hjelpe seg har kontrollutvalget en faglig uavhengig revisjon*». Sekretariatet er ikke nevnt i denne beskrivelsen, noe som er en svakhet. Den løpende kontrollen består i hovedsak av at sekretariatet på vegne av kontrollutvalget ber om orienteringer og informasjon på ulike felt, legger opp saker til orientering i utvalget, virksomhetsbesøk og bestilling og oppfølging av revisjonsrapporter o.l. Sekretariatet er kontrollutvalgets rådgiver og diskusjonspartner i alle saker som utvalget tar opp.

FKT mener at et uavhengig og kompetent kontrollutvalgssekretariat bistår kontrollutvalget faglig med den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.

23.5 Statsforvaltningskontroll og egenkontroll

Det er positivt at det foreslås et sterkere koordineringsansvar fra fylkesmannens side for å unngå unødvendig belastning på kommunene. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om de foreslåtte virkemidler vil bli sterke nok for faktisk å redusere statlig kontroll.

Dialog med fylkesmannen om tilsyn og kontroll må skje mellom kontrollutvalg ved sekretariatet og fylkesmannen, ikke revisjonsenheten. Dette er den mest praktiske måten å få til en koordinering på, siden det er kontrollutvalget som vedtar hvilke undersøkelser revisjonen skal gjøre og innretningen på disse.

FKT mener at dialog med fylkesmannen om tilsyn og kontroll skal skje mellom kontrollutvalget ved sekretariatet og fylkesmannen.

23.7 Viktigste utfordringer

Vi støtter forslaget om at kommunen ved kontrollutvalget skal ha en mulighet til bedre kontroll med selskaper som kommunen er deleier i sammen med private aktører. Vi støtter lovforslagets understreking av behovet for å styrke rolleforståelsen i arbeidet med kontroll og tilsyn.

FKT støtter forslaget om at kommunens kontroll med virksomhet som foregår i selskaper og andre organer utenfor kommunen bør styrkes.

Kapittel 24 Internkontroll

FKT støtter utvalgets forslag om å innføre en tydeligere internkontrollbestemmelse i kommuneloven som erstatning for særlovgivningens bestemmelser om internkontroll for kommuneplikter.

Kapittel 25 Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

25.1.1 Innledning

Vi støtter utvalgets forslag om å øke minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem, ettersom bare tre medlemmer lett blir for sårbart ved forfall/fravær og kan begrense drøftingene i utvalgene. Det kunne samtidig vurderes nærmere om det også burde være en øvre grense for antall medlemmer i kontrollutvalget for å sikre effektivitet og partipolitisk uavhengighet.

FKT støtter forslaget om å øke minste antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem medlemmer.

25.1.4 Valgbarhetsregler

Vi støtter forslaget om å beholde dagens strenge valgbarhetsregler knyttet til folkevalgte og ansatte i kommunen/fylkeskommunen.

Utvalget foreslår å endre valgbarhetsreglene for medlemmer som har ledende stilling, styreverv eller er medlem av bedriftsforsamling i et selskap. Vi støtter forslaget, men vi savner en nærmere vurdering av valgbarheten til kontrollutvalget for eierrepresentanter. Også her kan det oppstå uheldige inhabilitetssituasjoner. Se også kommentarene til kapittel 12.2.

FKT støtter forslaget om at ansatte fortsatt skal være utelukket for valg til kontrollutvalget. Vi støtter også forslaget om strengere valgbarhetskrav knyttet til personer med ledende stillinger og verv i styre og bedriftsforsamling i selskaper som kommunen/fylkeskommunen har eierinteresser i. I tillegg ønsker vi at dette skal gjelde også for eierrepresentanter i slike selskaper (representantskap, generalforsamling mv.).

25.2 Høring i regi av kontrollutvalget

Utvalget presiserer i andre avsnitt s. 319 at begrepet «hos kommunen» skal forstås slik at det gjelder kun administrasjonen. Vi mener at dette ikke er i tråd med gjeldende rett i dag. I Vedlegg nr. 1 til rundskriv H-15/04 fremgår det av kommentarene til § 4 punkt 3 at

Kontrollutvalget er kommunestyrets/fylkestingets eget kontrollorgan og dermed ikke underlagt andre organer i kommunen/fylkeskommunen. Kontrollutvalgets tilsynsansvar omfatter derfor ikke kommunestyret/fylkestinget selv. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret/fylkestinget for eksempel har truffet eller er i ferd med å treffe et vedtak som vil være ulovlig.

Begrensningen knyttet til «kontrollutvalgets tilsynsansvar omfatter derfor ikke...» er tidligere tolket som at kontrollutvalgets tilsyn også omfatter det politiske nivået, så nær som kommunestyret/fylkestinget. Dette mener vi burde ha vært nærmere drøftet i utredningen.

FKT mener at siden det kun er kommunestyret/fylkestinget selv som ikke er omfattet av kontrollutvalgets tilsynsansvar, skal også folkevalgte ha plikt til å møte og forklare seg i høringer.

25.3 Kontrollutvalgssekretariatet

Utvalget legger til grunn at

«et faglig kompetent og velfungerende sekretariat er viktig for et uavhengig og godt arbeidende kontrollutvalg».

Vi anser dette som vesentlig, men synes ikke det gjenspeiles i utredningen. Sekretariat for kontrollutvalg ble lovpålagt i 2004. Kontrollutvalgenes arbeid har endret seg mye fra den tiden revisor var sekretær for utvalget. Utvalgene behandler flere saker og har blitt mer synlige og aktive med egne uavhengige og kompetente sekretariater enn under ordningen med revisor som sekretær.

FKT mener at sekretariatsfunksjonen og betydningen av et faglig kompetent og velfungerende sekretariat må beskrives tydeligere i lovproposisjonen.

25.3.4.1 Hvem som kan være sekretariat for kontrollutvalget

Vi støtter flertallets syn om at revisor ikke kan være sekretær for kontrollutvalget. Det ville være en svært uheldig rolleblanding dersom revisor skal legge frem resultatene av eget arbeid for kontrollutvalgene. I tillegg strider dette mot bestemmelsene om kontrollutvalgets tilsyn med revisor.

Som lovutvalget peker på, er det viktig at sekretariatet er uavhengig av kommunens administrasjon. Vi mener at det er uheldig dersom denne grunntanken omgås gjennom at kommuner inngår en bytteordning der administrasjonen i en kommune er sekretariat for kontrollutvalget i en annen kommune. Vi viser i denne forbindelse til Forum for kontroll og tilsyn sin uttalelse til KMD datert 24.2.2016 der det ble gitt følgende anbefaling:

1. Primært at slike bytteordninger blir erklært ulovlige og at de må opphøre snarest.
2. Sekundært at slike bytteordninger er meget uheldige og at de bør opphøre snarest.

I dag er det også noen revisjonsselskaper som er sekretariat for kontrollutvalg der de selv ikke er revisor. Dette er etter vår mening uheldig, og det er lett å trekke parallellen til at lovutvalget mener at sekretariatet ikke kan utføre revisjonsoppgaver. Det bør også gå motsatt vei. Særlig uheldig blir en slik rolleblanding i kommuner som har konkurranseutsatt revisjonen sin. I forbindelse med nye runder på konkurranseutsetting av revisjonstjenestene, vil revisjonsselskapet som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, få fullt innsyn i konkurrentene sine tilbud. Vi mener altså at revisjonsselskaper ikke bør kunne være sekretariat for kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Vi viser også til forslaget under kapittel 12.2 om at det kan være aktuelt å innføre dokumentasjon av uavhengighet for sekretær for kontrollutvalg.

FKT mener at sekretariatets uavhengighet må vektlegges sterkere gjennom at bytteordninger der administrasjonen i en kommune er sekretariat for kontrollutvalget i en annen kommune ikke er lovlig. I tillegg mener vi at revisjonsenheter ikke skal kunne utøve sekretariatsfunksjonen i kommuner, selv om de ikke utfører revisjonsoppgavene i den aktuelle kommunen.

25.3.4.2 Sekretariatets oppgaver

I utredningen fremstilles kontrollutvalgets sekretariat som et rent «møtetilretteleggingsorgan» på samme måte som møtesekretærorganet ellers i det kommunale system. Dette er en alt for snever fremstilling, sekretariatene har en mye mer omfattende rolle. Lovutvalget synes å være svært opptatt av de få sekretariatene som er små og bemannet med lite kompetanse, uten å ta hensyn til at de aller fleste sekretariatene er bemannet med en svært allsidig og relevant kompetanse, der de aller fleste har ansatte med høyere utdanning. Dersom saksbehandlerkompetanse ikke finnes i enkelte kontrollutvalgssekretariater, bør loven heller sette krav til dette i stedet for å overføre saksbehandleroppgaver til revisor.

Det er kontrollutvalgene som i detalj bestemmer hva sekretariatet skal utføre. Selv om sekretariatenes oppgaver og profil er noe forskjellig, utfører de fleste følgende arbeidsoppgaver (jf. Deloitte rapport *Evalueringskontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat* fra 2014 som også lovutvalget har vist til):

- Saksbehandling
- Utredning
- Administrasjon
- Rådgivning
- Koordinering/bindeledd

Sekretariatet skal dekke utvalgets behov for faglige ressurser, være utvalgets operative ledd, foreta utredning av for eksempel valg av revisjonsordning, påse at kontrollutvalgets saker er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, i tillegg til å være et møtetilretteleggingsorgan. Sekretariatet er en selvstendig organisasjon som skal serve kontrollutvalget på samme måte som rådmannens stab server kommunestyret. Vi henviser i denne forbindelse til blant annet § 20 i kontrollutvalgsforskriften og koplingen mot kommuneloven § 23.2.

Lovutvalget forsøker å trekke en grense mellom revisjonens oppgaver ved forvaltningsrevisjon og sekretariatsoppgaver i dette kapitlet, noe de ikke lykkes med. Vi vil foreslå at den internasjonale definisjonen på revisjon NS-EN ISO 9000:2000 legges til grunn:

«Systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe revisjonsbevis og bedømme det objektivt for å bestemme i hvilken grad kriterier for revisjon er oppfylt».

Etter vår oppfatning må begrepet «systematisk» i denne sammenhengen bety at man følger bestemte revisjonsstandarder. Enhver vurdering av et faktum eller av om en lov er brutt, kan derfor ikke defineres som en revisjonshandling. Kontrollutvalget bør ha betydelig frihet til å velge hvordan oppgaver som ikke faller inn under en mer presis definisjon av revisjonens oppgaver skal utføres og hvem som skal utføre dem.

I 4. avsnitt i kapittel 25.3.4.2 sier lovutvalget:

«Etter utvalgets mening har ikke sekretariatet anledning til å innhente informasjon og vurdere det opp mot et regelverk, vedtak e.l. Dette vil etter utvalgets forslag være å utføre revisjon, og dermed en oppgave for revisor.»

Formuleringen definerer revisjon så vidt at begrepet blir meningsløst. Vi er redd for at dette vil føre til at sekretariatene vil tømmes for oppgaver, som heretter skal legges til revisjonen. Vi vil peke på at det finnes tilfeller hvor nettopp slike oppgaver er sekretariatets mandat, som f.eks. ved vurdering av valg av revisjonsordning og konkurranseutsetting av revisjon, eller ved habilitetsvurderinger. Sekretariatet skal også hjelpe utvalget til å skille mellom enkeltsaker som fremstår som rene klagesaker og saker som kan tyde på at administrasjonen gjør systematiske feil, slik at undersøkelser bør bestilles fra revisjonen. Dette krever at sekretariatet foretar en vurdering.

I kapittel 25.3.4.2 argumenterer lovutvalget for at sekretariatet ikke skal vurdere om revisors leveranser til utvalget holder faglig kvalitet. Det er etter vår mening meningsløst å vise til gjeldende rett om at sekretariatet skal passe på at saker som skal behandles i kontrollutvalget er forsvarlig utredet, og samtidig hevde at det vil være svært krevende for et sekretariat å foreta en vurdering av kvaliteten på produktet som leveres fra revisjonen.

Utvalget skriver riktignok at dersom det er åpenbare mangler ved produktene som revisor leverer, må likevel sekretariatet si fra om dette. Vi vil hevde at det ikke er mulig å gjøre en vurdering av «åpenbare mangler» uten å vurdere verken «metodevalg, prosjektdesign, datainnhenting, lovanvendelse og vurderinger som fremkommer i revisors rapporter».

Det er vanskelig å vurdere om en bestilling er tilfredsstillende besvart uten for eksempel å vurdere metoden som revisjonen har benyttet for å få svar på bestillingen. Vi minner om at det knapt er noen fagmiljø som leser og vurderer flere revisjonsrapporter enn sekretariatene. Vi kan vise til konkrete eksempler der sekretariatet har påpekt feil og mangler i revisors produkter både innen regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/selskapskontroll. Dette må også ses i lys av påse-ansvaret sekretariatene bistår kontrollutvalgene med.

Vi vil også påpeke at det er sekretariatet som skriver innstillingen i disse som i andre saker.

Kontrollutvalgssekretariatene bistår kontrollutvalgene i deres vurderinger av hvilke saker de skal ta på seg og hvordan sakene skal søkes løst, f.eks. hvordan informasjon skal innhentes. Det er også sekretariatene som bistår kontrollutvalgene med deres bestillinger av revisjonsoppdrag og andre undersøkelser fra revisjonen eller fra andre, og som bistår kontrollutvalget i vurderingen om revisjonen leverer sine rapporter i tråd med bestilling. Sekretariatet bistår også kontrollutvalget generelt i utøvelsen av deres påse-ansvar overfor revisjonen.

FKT mener at lovutvalget har brukt en for vid og vag definisjon av revisjon i sin utredning, og at de går langt i å prøve å hemme sekretariatene i deres ansvars- og oppgaveutøvelse. Sekretariatene må kunne gjøre sine nødvendige vurderinger uten at de dermed foretar revisjon. En mer presis gjennomgående beskrivelse av, grensegang mellom og respekt for rollene til henholdsvis sekretariatene og revisjonen hadde vært på sin plass.

25.3.4.3 Kompetansekrav

Det argumenteres i utredningen for å innføre kompetansekrav til sekretariatet:

«Forutsetningen for et velfungerende kontrollutvalg er et godt og kompetent sekretariat.»

Utvalget konkluderer overraskende nok med at det ikke bør innføres kompetansekrav, og begrunner det med at dette vil innebære en for sterk inngripen i det kommunale selvstyret. Det er svært vanskelig å forstå denne begrunnelsen. Derimot vil vi legge vekt på argumentene som er fremmet for å innføre kompetansekrav, og vi anbefaler at det innføres et krav om solid høyere utdanning i kontrollutvalgssekretariatene, der minst en ansatt bør ha relevant utdanning på mastergradsnivå eller tilsvarende. Det kan med fordel utredes nærmere hva slags spesifikke krav som bør stilles.

FKT mener at det skal innføres kompetansekrav for ansatte i kontrollutvalgssekretariat.

25.3.4.4 Størrelsen på sekretariatet

Lovutvalget argumenterer for at det ikke bør stilles krav til størrelsen på sekretariatet, da Deloitte-rapporten ikke har påvist noen sammenheng mellom størrelsen på sekretariatet og kvaliteten på sekretariatets arbeid. Vi mener at det ikke kan legges vekt på dette argumentet, da Deloitte ikke har undersøkt denne problemstillingen i tilstrekkelig grad. Vi ønsker at denne problemstillingen bør utredes nærmere.

Vi vil peke på at det er gode argumenter for at sekretariatene bør bli større. Større fagmiljø og bredere kompetansebase vil være et gode, og bidra til å utvikle tjenesten og bistå kontrollutvalget på en god måte. Samtidig vil et større sekretariat være mer robust overfor sykdom og vakanser samt at det vil være lettere å sikre uavhengighet til revisor og rådmann.

Videre skriver utvalget at kvalitetskrav vil tvinge mange kommuner over i interkommunalt samarbeid. Vi vil hevde at dette ikke er et reelt argument, all den tid de aller fleste sekretariater allerede er organisert som interkommunale samarbeid.

FKT mener at det bør stilles krav til kontrollutvalgssekretariatets størrelse.

Kapittel 26 Revisjon

26.2.3.5 Regnskapsrevisjon og kontrollutvalgets ansvar for forenklet etterlevelserevisjon

Lovutvalget foreslår at etterlevelserevisjon skal være en sentral kontrollform i kommunal sektor og at regnskapsrevisor skal ha utvidede oppgaver på økonomiområdet. I utredningen skriver utvalget at dette skal være en forenklet kontroll. Oppgaven slik den er beskrevet i lovforslaget (§ 24-9), kan imidlertid være svært omfattende, slik at dette også kan bli et budsjettspørsmål. Men vi mener at de foreslåtte endringene vil kunne gi kontrollutvalget nyttig oversikt over tilstanden på ulike tjenesteområder.

FKT støtter i utgangspunktet forslaget om utvidelse av regnskapsrevisors mandat innen forenklet etterlevelserevisjon. Vi mener likevel at utredningen i for liten grad konkretiserer hva de legger i dette.

26.2.3.6 Andre Spørsmål

Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor (nummererte brev)

Kommunelovutvalget foreslår at nummererte brev i utgangspunktet skal rettes direkte til kommunedirektøren. Dette innskrenker kontrollutvalgets mandat. Det fremstår som lite hensiktsmessig å gjøre adressering av nummererte brev til en løpende vurdering avhengig av forholdet det rapporteres om. Det kan potensielt føre til svært ulik praksis. Vi støtter ikke dette forslaget. Vi mener at nummererte brev går til den som forestår løpende tilsyn av den kommunale forvaltningen, det vil si kontrollutvalget. Denne ordningen har vi god erfaring med.

Sekretariatene konstaterer at revisor har svært ulik praksis når det gjelder nummererte brev. Vi støtter derfor utvalgets forslag om at «revisor årlig må utarbeide en oppsummering av de nummererte brev som er sendt gjennom året». I gjeldende rett har kontrollutvalget et ansvar for å følge opp påpekninger i nummererte brev. Dette er ikke tatt inn i lovutvalgets forslag.

FKT mener at dagens praksis med at alle nummererte brev rettes til kontrollutvalget må videreføres, og støtter dermed ikke utvalgets forslag til endringer av dette. Kontrollutvalgets ansvar for å følge opp påpekninger i nummererte brev må også videreføres.

26.3 Forvaltningsrevisjon

Vi støtter ikke utvalgets forslag om å fjerne kravet om årlig forvaltningsrevisjon. En kommune er i seg selv en så kompleks organisasjon at vi mener det skal veldig mye til om ikke en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse vil vise at det er behov for forvaltningsrevisjon på årlig basis. Et mer vagt uttrykk

kan fort gjøre behovet for forvaltningsrevisjon til et tema ved f.eks. budsjettsalderinger. Dette vil dermed kunne svekke den kommunale egenkontrollen.

Vi savner en presisering av kontrollutvalget sin rolle som bestiller av enkeltoppdrag i lovforslaget. Det må være kontrollutvalget som bestiller som skal bestemme hva de ønsker å få undersøkt gjennom en forvaltningsrevisjon, mens revisjonen som utfører bestemmer metode, revisjonskriterier osv.

Vi mener at utredningen i for liten grad drøfter hvem som bør ha ansvar for eller utføre overordnet analyse og utarbeiding av forslag til plan for forvaltningsrevisjon. Noen kontrollutvalg ber revisor om å gjøre dette arbeidet, andre ber sekretariatet gjøre det. De avveininger som kan gjøres rundt dette, kan få betydning for forståelsen av bestiller-/utførermodellen mellom kontrollutvalg og revisjon.

FKT er ikke enige i utvalgets vurderinger og mener at bestemmelsen om årlig forvaltningsrevisjon må videreføres. Også innen dette feltet mener vi at rolle- og oppgavefordelingen mellom aktørene er for lite beskrevet i utredningen.

26.4 Sertifisering av revisor. Nasjonal kvalitetskontroll

Vi støtter utvalgets forslag om en nasjonal ordning for kvalitetskontroll med revisorer i kommunesektoren.

Kapittel 27 Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

27.3 Innsynsrett i selskaper og lignende som utfører oppgaver for kommunen

Lovendringene som foreslås her vil styrke den politiske kontrollen med ekstern virksomhet innen kommunens ansvarsområder.

FKT støtter her utvalgets vurderinger.

27.4.1 Innledning

Lovutvalget mener det eksisterende regelverket for selskapskontroll i kommuneloven i utgangpunktet fungerer etter hensikten sin, og ser derfor ikke at det foreligger behov for store endringer i regelverket. Utvalget foreslår likevel å gjøre eierskapskontroll til en oppgave for revisjonen. Lovutvalget mener at dette forslaget skal føre til en klarere rollefordeling mellom sekretariatet og revisjonen samt forhindre dobbeltrolleproblematikk knyttet til sekretariatets arbeid. I definisjonen av revisjonsoppgaver i andre kapitler mener vi at utvalget selv legger opp til større dobbeltrolleproblematikk for revisor gjennom vid og vag definisjon av revisjonsbegrepet. Vi savner derfor en tydeligere begrepsavklaring generelt gjennom utredningen. Se også kommentarene knyttet til punkt 27.4.3.

FKT mener at beskrivelsen av eierskapskontroll (uten forvaltningsrevisjon i selskap) som ren revisjonsoppgave er mangelfullt definert i utredningen.

27.4.3 Eierskapskontroll i praksis

Lovutvalget bygger på data hentet fra Rapporten *Evaluerings. Kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat* (Deloitte 2014). Når vi ser nærmere på denne rapporten finner vi at det anslagsvis ble bestilt rundt 225 unike selskapskontroller i Norge i 2013. Dette er trolig en dobling siden 2008 (Nordlandsforskning, NF-rapport nr. 4/2007). Deloitte har i sin rapport gjennomgått 10 utvalgte selskapskontroller. 5 fra sine utvalgte kommuner og 5 fra databasen til Norges kommunerevisorforbund (NKRF). De 10 utvalgte rapportene har Deloitte delt inn i tre varianter: «Selskapskontroll av eierskapsforvaltningen til kommunen», «forvaltningsrevisjon av et selskap» og «eierskapskontroll av et selskap». I den tredje varianten finner Deloitte at det gjennomgående har vært en utfordring å skille mellom

eierskapsforvaltning på den ene side og det at en faktisk går inn og gjør vurderinger av driften i selskapet på den andre siden. Deloitte skriver at «Flere» rapporter innenfor den tredje kategorien har en tilsvarende tilnærming. Vi mener at dette grunnlaget ikke er tilstrekkelig til å begrunne en lovendring. Departementet bør vurdere om det er behov for en grundigere undersøkelse av rolleforståelsen knyttet til gjennomføring av selskapskontroll, før eierskapskontrollen blir gjort til en oppgave kun for revisjonen. Det er etter vår oppfatning viktig at en mulig lovendring er velbegrunnet. Se også kommentarene knyttet til punkt 27.4.1.

FKT mener at utredningen i liten grad bygger opp under et eventuelt behov for lovendringen de foreslår.

27.4.4.2 Omfang av og plan for selskapskontroll

Utvalget foreslår at det skal lages en felles plan for forvaltningsrevisjon. Utvalgets vurdering er at det er hensiktsmessig å foreta en samlet risiko- og vesentlighetsvurdering for den virksomheten som skjer i kommunen og den virksomheten som skjer i kommunale selskap. Vi er uenig i at dette er hensiktsmessig, fordi disse risiko- og vesentlighetsvurderingene er svært forskjellige. Vi mener det er mer hensiktsmessig å foreta særskilt risiko og vesentlighetsvurderinger av selskapene med sikte på å tydeliggjøre både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

FKT mener at det må utarbeides uavhengige risiko- og vesentlighetsvurderinger for den virksomheten som skjer i kommunen og den virksomheten som skjer i kommunale selskap.

Med vennlig hilsen

Benedikte Muruvik Vonen
Styreleder

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	21.11.16	19/16
Kommunestyret		

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

OPPFØLGING AV RAPPORT ETTER FORVALTNINGSREVISJON – «STYRING AV INVESTERINGAR»

Saksvedlegg: notat frå rådmann, mottatt 09.11.16

Bakgrunn

I plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016 for Etne kommune var revisjon av Investeringar eit av dei prioriterte områda. Kontrollutvalet starta vinteren 2015 ein prosess med å gjennomføra ein slik revisjon. KPMG AS utarbeida ein prosjektplan og denne blei sendt til medlemmene i mars 2015. Utvalsleiar godkjente prosjektplanen den 11.03.15 med følgjande føremål og problemstillingar:

Føremål:

Føremål med forvaltningsrevisjonen vil vere å sjå til at kommunen har tilstrekkeleg styring med investeringsprosjekt. Både kommunen sine system/rutinar og kommunen sin praksis skal målast mot god praksis for prosjektstyring. For å få vurdert både kommunen si systemtilnærming til området og konkret praksis, har prosjektet inkludert ei konkret vurdering, herunder styringa av prosjektet utbygging av Skånevik barnehage.

Problemstillingar:

1. *I kva grad har kommunen system og rutinar for prosjektstyring som er i samsvar med god praksis?*

For å svare på denne problemstillinga vil revisjonen vurdere tilgjengeleg skriftleg dokumentasjon og anna informasjon som viser kommunen si generelle tilnærming til prosjektstyring. Her vil det vere naturleg å sjå på eit heilskapleg prosjektforløp (initiering, planlegging, gjennomføring, rapportering, avslutning og læring).

2. *I kva grad er kommunen si praktiske styring av investeringsprosjekt i samsvar med god praksis og kommunen sine eigne system og rutinar?*

For å svare på denne problemstillinga vil revisjonen nytte "Utbygging av barnehagen i Skånevik" som case.

3. *Kva erfaringar frå "Utbygging av barnehagen i Skånevik" bør kommunen ta særleg lærdom av i framtidige prosjekt?*

KPMG AS gjennomførte prosjektet og rapport blei mottatt av sekretariatet 11.09.15.

Revisor kom med følgjande hovudbodskap og tilrådingar:

KPMG vil her presentere tilrådingar på områda der det i forvaltningsrevisjonen er funne forbettringspotensiale. Tilrådingane er formulert på bakgrunn av vurderingane. Dei er meint som forslag til korleis kommunen kan sikre ei tilfredsstillande styring av alle investeringsprosjekta sine.

Våre tilrådingar er:

- 1. Kommunen bør utarbeide eit dokument for felles prosjektstyringsrutinar/-reglement for alle som styrer investeringsprosjekt i kommunen. Vi rår til at desse fannar om (ikkje uttømmende liste):*
 - a. Prosjektorganisering – inkl. styringslinjer og brukargrupper*
 - b. Mynde og ansvar til ulike prosjektroller*
 - c. Prosjektfasar med sentrale oppgåver og avgjerslepunkt*
 - d. Prosjektutreiing- og grunngjeving (med risiko- og usikkerheitsanalyse)*
 - e. Prosjektmandat (inkl. mal).*
 - f. Prosjektplanlegging*
 - g. Prosjektrapportering (inkl. mal)*
 - h. Avviks- og endringshandtering*
 - i. Overlevering til drift*
 - j. Evaluering og sluttrapportering (inkl. mal)*
- 2. Kommunen bør revidere retningslinjene til plan- og byggjenemnd*
 - a. Funksjonstid basert på prosjekt*
 - b. Vurdere kva som er spesielle retningslinjer kun for nemnda, og kva som kankast ut av retningslinjene og inn i dokumentet som skildrar kommunen sine prosjektstyringsrutinar/-reglement.*

Uttale frå rådmannen

Rådmannen har hatt rapporten på høyring han har kome med følgjande uttale:

Rådmannen vurderer generelt at funna i rapporten gir eit greitt bilete av situasjonen i dag. Tilrådingane er greie, men rådmannen vil gje ein merknad når det gjeld pkt. 2 a). Viss ein opprettar ei nemnd for kvart prosjekt, vil ein risikere å få spreidd kompetansen på fleire politikarar. Det kan vere ein svakheit. Det er viktig at dei sentrale politikarane i ei slik nemnd har kompetanse.

Rådmannen vil peike på ei problemstilling som bør vurderast før ein går vidare med tilrådingpunkt 2. Kva er den beste måten for Etne kommune å organisere styringa av større investeringsprosjekt? Kva fordelar og ulemper har denne modellen i høve andre modellar med omsyn til mellom anna kompetanse og ressursbruk? Rapporten tar ikkje opp denne problemstillinga, men slår fast at «Etter vår vurdering har det i denne

revisjonen ikkje kome fram tilhøve som gir grunnlag for å seie at eit organ som plan- og byggenemnd ikkje skal ivareta ein styringsgruppefunksjon i større investeringsprosjekt».

I administrasjonen er prosjektstyringa fordelt på fleire personar som skal fylgje opp sine prosjekt, i tillegg til ordinær drift. Dette er krevjande og gir utfordringar med å få sett i gang, følgje opp og avslutte prosjekta. Rådmannen meiner difor at ein alternativt kan vurdere å styrke administrasjon med ressursar til prosjektstyring. Dette grepet kan ein sjølvstendig gjere uavhengig av pkt. 2 og.

Kontrollutvalet handsama rapporten i møtet 21.09.15, sak 13/15 og kommunestyret 28.10.15, sak 93/15. Vedtaket var følgjande:

- 1. Etne kommunestyre har merka seg det som kjem fram i KPMG sin rapport om «Styring av investeringar» og tek denne til orientering.*
- 2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine to tilrådingar.*
- 3. Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Tilbakemelding:

Rådmannen har i vedlagde tilbakemelding gjort greie for korleis administrasjonen har følgd opp revisor sine anbefalingar. I notatet har han tatt inn kommunestyret sitt vedtak i sak 93/16, og tilrådingane frå revisor. Han gir følgjande tilbakemelding på tilrådingane:

Pkt. 1

I K-062/16 punkt 6 blei følgjande vedtatt:

«Prosjektleiar og rapportering

Det skal lysast ut ein prosjektleiarstilling i 100% stilling i 2 år, som får ansvar for gjennomføring og slutføring av byggetrinna 1 til og med 3. Framdrifta skal rapporterast til politisk nivåkvart kvartal, eller hyppigare ved behov. Prosjektleiarstillinga skal avløysa oppfølging av byggeprosjekt som Plan- og Byggenemnda har hatt ansvar for. Etne kommune avviklar Plan- og Byggenemnda.»

I samband med bygging av nytt omsorgssenter er det tilsett intern prosjektleiar. Prosjektleiaren er ansvarleg for å etablere rutinar for kommunen si oppfølging av prosjektet med nytt omsorgssenter, som er det største investeringsprosjektet i kommunen nokon gong. Rådmannen ynskjer at erfaringane frå dette prosjektet skal danne grunnlag for nye, generelle prosjektstyringsrutinar/- reglement for alle investeringsprosjekt i kommunen.

Pkt. 2

Sjå K-062/16 under punkt 1. Plan og byggenemnda blei avvikla i vedtak K-062/16, og tilrådinga er ikkje lengre aktuell. Det har difor heller ikkje vore naudsynt å gjennomføre ei eiga evaluering.

Saksutgreiing

I notatet om oppfølging av rapport, mottatt 09.11.16 har rådmannen gjort greie for korleis rapporten har blitt følgt opp. Notatet er vedlagt saka.

Rådmannen har svara på alle tilrådingane i rapporten, og han vil kunne utdjupa sine svar i møtet. Utvalet må sjølv vurdere om rådmannen har følgt opp tilrådingane på ein tilfredsstillande måte.

I følge Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 12 heiter det at:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter skal følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp.

Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

Det ligg ikkje til utvalet å fastsetje kva måte administrasjonen vel å følge opp avvik/svakheiter på, då dette er rådmannen sitt ansvar.

Det blei sett ein frist på 12 månader frå kommunestyret fatta sitt vedtak og det er svara innan fristen.

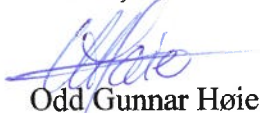
Kontrollutvalet kan likevel melde vidare til kommunestyret dersom saker etter utvalet si meining ikkje er følgt opp på ein tilfredsstillande måte.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Etne tek rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten «Styring av investeringar» til orientering.

Melding om oppfølging sendes kommunestyret til orientering, eller som eigen sak.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie

Rådgjevar/utvalssekretær

Tilbakemelding frå Rådmannen til kontrollutvalet etter K-093/15

I K-093/15 blei fylgjande vedtatt:

1. Etne kommunestyre har merka seg det som kjem fram i KPMG sin rapport om «Styring av investeringar» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine to tilrådingar. Rådmannen blir bedt om å evaluere dagens ordning og legge frem sak for kommunestyret om framtidig organisering.
3. Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Tilrådingane i rapporten frå KPMG var fylgjande:

1. Kommunen bør utarbeide eit dokument for felles prosjektstyringsrutinar/-reglement for alle som styrer investeringsprosjekt i kommunen. Vi rår til at desse famnar om (ikkje uttømmande liste):
 - a. Prosjektorganisering – inkl. styringslinjer og brukargrupper
 - b. Mynde og ansvar til ulike prosjektroller
 - c. Prosjektfasar med sentrale oppgåver og avgjerslepunkt
 - d. Prosjektuttreiling- og grunngjeving (med risiko- og usikkerheitsanalyse)
 - e. Prosjektmandat (inkl. mal).
 - f. Prosjektplanlegging
 - g. Prosjektrapportering (inkl. mal)
 - h. Avviks- og endringshandtering
 - i. Overlevering til drift
 - j. Evaluering og sluttrapportering (inkl. mal)
2. Kommunen bør revidere retningslinjene til plan- og byggjenemnd
 - a. Funksjonstid basert på prosjekt
 - b. Vurdere kva som er spesielle retningslinjer kun for nemnda, og kva som kankast ut av retningslinjene og inn i dokumentet som skildrar kommunen sine prosjektstyringsrutinar/-reglement.

Pkt. 1

I K-062/16 punkt 6 blei følgjande vedtatt:

«Prosjektleiar og rapportering

Det skal lysast ut ein prosjektleiarstilling i 100% stilling i 2 år, som får ansvar for gjennomføring og slutføring av byggetrinna 1 til og med 3. Framdrifta skal rapporterast til politisk nivå kvart kvartal, eller hyppigare ved behov.

Prosjektleiarstillinga skal avløysa oppfølging av byggeprosjekt som Plan- og Byggenemnda har hatt ansvar for. Etne kommune avviklar Plan- og Byggenemnda.»

I samband med bygging av nytt omsorgssenter er det tilsett intern prosjektleiar. Prosjektleiaren er ansvarleg for å etablere rutinar for kommunen si oppfølging av prosjektet med nytt omsorgssenter, som er det største investeringsprosjektet i kommunen nokon gong. Rådmannen ynskjer at erfaringane frå dette prosjektet skal danne grunnlag for nye, generelle prosjektstyringsrutinar/-reglement for alle investeringsprosjekt i kommunen.

Pkt. 2

Sjå K-062/16 under punkt 1. Plan og byggenemnda blei avvikla i vedtak K-062/16, og tilrådinga er ikkje lengre aktuell. Det har difor heller ikkje vore naudsynt å gjennomføre ei eiga evaluering.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	11.05.15	07/15
Kontrollutvalet	08.02.16	04/16
Kontrollutvalet	21.11.16	20/16

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

3. GANGS OPPFØLGING AV REVISJONSRAPPORT - «SJØLVKOST»

Bakgrunn:

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.16, sak 04/16:

Etne kontrollutval tek rådmannen si tilbakemelding om ny oppfølging av rapporten «Sjølvkost» til orientering.

Kontrollutvalet ønskjer ei ny oppfølging av rapporten om «Sjølvkost» når ny gebyrforskrift ligg føre, og seinast innan november 2016.

Melding om oppfølging vert sendt kommunestyret til orientering

Kontrollutvalet handsama også oppfølging av rapporten i møtet den 11.05.15.

Handsaming av rapporten:

Etne kommunestyre gjorde følgjande vedtak i sak 061/14 den 28.10.14:

- 1. Etne kommunestyre har merka seg det som kjem fram i KPMG sin rapport om «Sjølvkost» og tek denne til orientering.*
- 2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine konklusjonar og tilrådingar, punkta 1-5.*
- 3. Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 6 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

I rapporten kom revisor med følgjande hovudbodskap og tilrådingar:

- 1. Vi tilrår at kommunen innfører eit overslag over kostnader for 3-5 år, slik at dette samsvarer med krav i forskrift. Kommunen har gått til innkjøp av eit rekneark som ein kan nytte for å lage prognosar for fleire år framover, og vi tilrår at kommunen nyttar seg av denne moglegheita, ev. finn andre måtar å løyse det på.*
- 2. Vidare vil vi tilrå kommunen å vurdere om praksis knytt til utrekning av gebyr gir eit tilstrekkeleg samsvar mellom forbruk og betaling for den einskilde brukar. Dette kan til dømes takast inn som særskilt problemstilling i pågåande arbeidsgruppe som skal vurdere behov for endringar i lokal gebyrforskrift.*

3. *Vi tilrår og at kommunen vurderer behovet for å utarbeide eksplisitte retningslinjer for utrekning av gebyr, som er tilpassa kommunen, og som vert nytta som eit tillegg til reknearket og sentrale retningslinjer.*
4. *Kommunen bør etter vår vurdering utarbeide meir langsiktige vurderingar av behov for investeringar og vedlikehald innanfor avløp, slik ein har gjort for vatn. Slike utgreiingar er nyttige grunnlagsmateriale i arbeidet med å prognosar/overslag over kostnader i 3-5 års perspektiv, jf. det fyrste punktet.*
5. *Vår siste tilråding er at kommunen ser til at overskot på sjølvkostfond vert nytta innan ein 3-5 års periode. Kommunen sine inntekter skal over tid ikkje overstige dei reelle kostnadene ved tenesta, og kommunen har for tida eit sjølvkostfond på avløp som har stege over fleire år.*

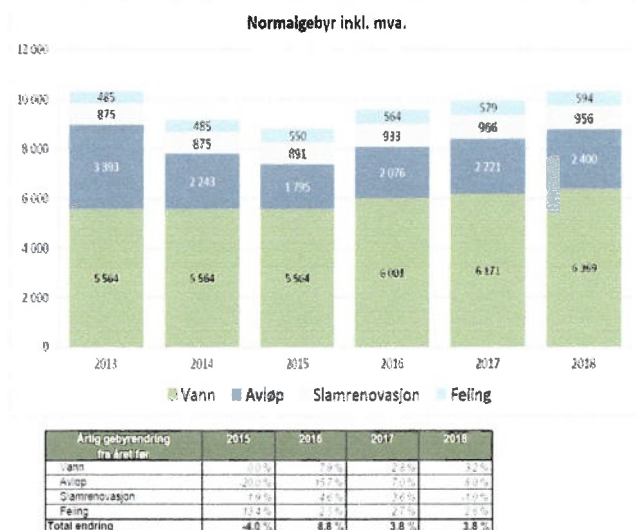
Saksutgreiing til møtet 11.05.15:

Rådmannen har i vedlagde tilbakemelding gjort greie for korleis administrasjonen har følgd opp revisor sine tilrådingar. I svarbrevet har han tatt inn kommunestyret sitt vedtak i sak 061/14, tilrådingane frå revisor og rådmannen sin uttale til rapporten. Han gir følgjande tilbakemelding på tilrådingane:

Pkt. 1

Rådmannen meiner at tiltak i tråd med tilrådinga er gjennomført. Kommunen nyttar no, som det også står i rapporten, ein modell frå «Momentum selvkost» både til budsjettering og etterkalkyle. Rådmannen viser elles til budsjettframlegget for 2015, der ein på bakgrunn av modellen og kostnadsoverslag viser antatt utvikling i gebyra innafør sjølvkostområda.

Figuren frå budsjettframlegget såg slik ut:

Pkt. 2 og 3

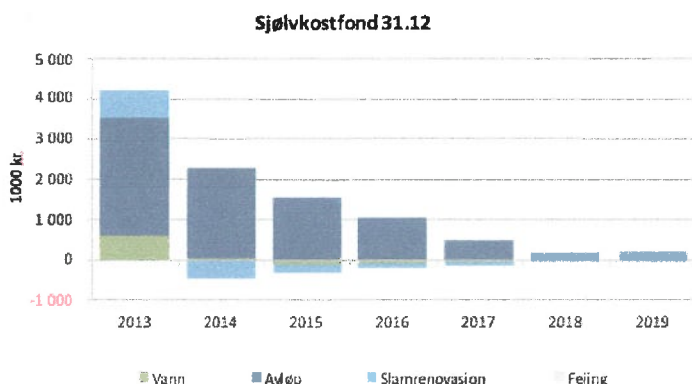
Det er sett ned ei arbeidsgruppe som ser på den lokale gebyrforskrifta. Gruppa har som mål å utarbeide ei ny, lokal forskrift som skal leggest ut på høyring. På grunn av stort arbeidspress, med mellom anna innføring av eigedomsskatt og utgreiing av vedtekne sparepakkar, har gruppa måtte utsetje dette arbeidet noko. Intensjonen er framleis at ny gebyrforskrift skal vere klar før taktstane for 2016 skal fastsetjast.

Pkt. 4

Drift og vedlikehalds-eininga har fullt fokus på gjennomføring av hovudplan på vassforsyning. Dei har ikkje kapasitet til å få på plass ein hovudplan på avlaup pr. i dag, men dette er ikkje eit kritisk område. Det er fortløupande fokus på tiltak også der.

Pkt. 5

Rådmannen meiner tiltak i råd med tilrådinga er gjennomført og at kommunen no har betre kontroll på dette, jf. svar i pkt.1. Figuren nedanfor viser at fondsreservane er blitt redusert i 2014 og at kommunen har ein plan for å bruke opp fondsmidlane framover. Samstundes har ein planlagt ein bruk som forsøker å unngå for store svingingar i gebyra.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 11.05.15:

Kontrollutvalet i Etne tek rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten «Sjølvkost» til orientering.

Kontrollutvalet ønskjer ei ny oppfølging av rapporten om «Sjølvkost» på fyrste møte i 2016.

Melding om oppfølging vert sendt kommunestyret til orientering.

Saksutgreiing til møtet 08.02.16:

Rådmannen har i e-post mottatt 29.01.16 gjort greie for korleis administrasjonen vidare har følgt opp revisor sine tilrådingar etter handsaminga i utvalet i mai 2015. E-posten er vedlagt saka.

Han gir følgjande tilbakemelding:

I møtet i Kontrollutvalet 11.05.2015 gjekk det fram av rådmannen si tilbakemelding på tilrådingane frå KPMG at fleire av tiltaka er gjennomført. Erfaringane til no ved bruk av ny modell er gode.

Når det gjeld oppfølging av pkt. 2 og vurdering av pkt. 3 så er det utarbeidd eit utkast til ny forskrift for vatn og avlaup, der administrasjonen enno jobbar med nokre tilpassingar.

Gjennom 2015 har ein dessverre måtte nedprioritert dette arbeidet, då administrasjonen har hatt eit stort arbeidspress mellom anna knytt til sparepakkane og skifte av rådmann. Hausten 2015 fann administrasjonen i tillegg tida for knapp for ei forsvarleg høyring med påfølgjande etterarbeid, då gebyrregulativ og sjølvkostbudsjett skal baserast på gjeldande forskrift. Det er Økonomi som nå sit med prosjektet med ny forskrift. P.t. vert dagleg drift, årsoppgjer 2015 og oppgåver tilført ved administrativ nedbemanning prioritert.

Ny forskrift for vatn og avlaup vert etter planen lagt ut for høyring i april/mai.

Leiar gjorde framlegg om at utvalet fekk ei ny oppfølging av rapporten når den nye forskrifta var klar, og seinast i novembermøtet. Medlemmene slutta seg til framlegget.

Saksutgreiing til møtet 21.11.16:

Rådmannen opplyser i e-post til sekretariatet mottatt 09.11.16 at han og/eller økonomisjefen vil munnleg gjere greie for korleis administrasjonen har følgd opp revisor sine tilrådingar etter oppfølginga i utvalet i februar 2016, i møtet.

Om oppfølging av rapportar:

I følgje kontrollutvalsforskrifta med merknader, ligg det til kontrollutvalet å sjå til at rådmannen følgjer opp rapporten. Det ligg ikkje til kontrollutvalet å fastsette korleis administrasjonen skal følgje opp påviste avvik/svakheiter i dei konkrete tilfella, då dette er rådmannen sitt ansvar. Kontrollutvalet kan likevel melde saker vidare til kommunestyret dersom kontrollutvalet meiner saka ikkje er fylgt opp på ein tilfredsstillande måte

Utvalet må sjølv vurdere om dei meiner administrasjonen har følgd opp revisor sine tilrådingar på ein tilfredsstillande måte. Utvalet må også vurdere om dei ønskjer at kommunestyret får oppfølgingssaka som ei orienteringssak eller som ei sjølvstendig sak.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Etne tek rådmannen si tilbakemelding om ny oppfølging av rapporten «Sjølvkost» til orientering.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie

Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	21.11.16	21/16

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

ORIENTERING OM FRAMLEGGET TIL BUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017-2020

Bakgrunn:

Kontrollutvalet deltar ikkje i sjølve behandlinga av kommunen sine økonomirapporter. Men som kommunens tilsynsorgan bør kontrollutvalet følgje med i utviklinga av kommunen si løypande drift. Det bør derfor vere fast praksis at kontrollutvalet får seg forelagt dei økonomirapporter som blir lagt fram for kommunestyret til orientering. Eventuelle kommentarar til rekneskapet frå kontrollutvalet si side vert gjeve i samband med handsaminga av årsrekneskapen til våren.

Kontrollutvalet har eit lovpålagt ansvar for å utarbeide budsjettframlegg for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Utvalet er i sitt arbeid kun underlagt kommunestyret, ikkje rådmannen. Framlegget kan derfor bare endrast politisk. Rådmannen legg fram sitt framlegg til saldert budsjett med heimel i kommunelova §§ 44-48 og KDR si forskrift frå 15.12.00

Budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020:

Budsjettframlegg for 2017 og økonomiplan 2017-2020 er lagt ut på kommunen sin nettside www.etne.kommune.no eller kan hentast på rådhuset.

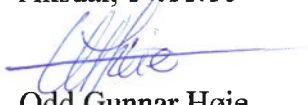
Budsjettframlegget inneheld rådmannen sine kommentarar, kommentarar frå organisasjonen, ulike budsjettskjema, tiltaksliste, hovudoversikt og detaljbudsjett for ansvarsområda. Budsjett og økonomiplan vart endeleg handsama i kommunestyremøte i desember.

Framlegg til budsjett og økonomiplan vil bli gjort greie for i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Etne kontrollutval tar rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2017 og økonomiplan 2017-2020 til orientering.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	21.11.16	22/16

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

INTERIMSREVISJON ETNE KOMMUNE 2016

Saksvedlegg: revisjonsrapport nr. 1 – av 06.10.16

Bakgrunn:

Deloitte AS har hausten 2016 utført interimsrevisjon av Etne kommune. Vedlagt følger revisjonsrapport nr. 1, dagsett 06.10.16.

Revisor skriv følgjande:

1 Sjølvstende og objektivitet

Vi stadfester at revisjonsteamet tilfredsstiller dei krava til sjølvstende og objektivitet for revisorar som reviderer kommunalog fylkeskommunal verksemd, og som går fram av § 79 i kommunelova og som er nærare konkretisert i forskrift om revisjon av kommunar og fylkeskommunar §§ 13 og 14.

2 Bokføringslova og dokumentasjon av rekneskapen

Bokføringslova (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskrifta (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) vart frå 1. januar 2011 gjeldande for kommunar og fylkeskommunar, samt kommunale og fylkeskommunale føretak. Det betyr at desse må følgja alle reglane i bokføringslova § 2 til § 14. Vidare må bokføringsforskrifta kapittel 2 til 7 følgjast.

Bokføringslova med forskrifter inneheld enkelte nye krav samt vidarefører ei rekkje krav frå tidlegare lover og forskrifter. På fleire område betyr lova ei innstramming jamført med tidlegare praksis. Bokføringslova § 4 gjev 10 grunnleggjande bokføringsprinsipp som skal følgjast.

Ved utarbeiding av årsrekneskap skal det etter bokføringslova § 11 vere dokumentasjon av alle balansepostar i rekneskapen utan dei som er ubetydelege.

Det er viktig at kommunen er særleg merksam på dei krav som bokføringslova stiller til dokumentasjon av balansen. Alle betydelege balansepostar skal vere tilfredsstillande dokumentert, også slik at det skal vere mogleg å forstå posten for andre enn dei som utarbeidar dokumentasjonen.

3 Intern kontroll

Gjennomgangen har gitt oss kunnskap om kontrollmiljøet i kommunen, om kontrollmessige sterke og svake sider i vesentlege økonomiprosessar, og ei forståing av korleis rekneskapstransaksjonar vert generert, registrert og rapportert.

Vår vurdering av internkontrollen byggjer på informasjon innhenta gjennom kartlegging og gjennomgang av rutinar i samband med interim revisjonen, på kunnskap i eigen organisasjon om regelverk, rutinar og prosessar i kommunen.

Når det gjeld internkontrollen på eit overordna nivå, er det vår vurdering at den er tilfredsstillande.

Vår vurdering av risiko og kontroll på rutinenivå, har vi kommentert nedanfor, under dei einskilte områda som er revidert.

3.1 Kontroll av transaksjonar / bilag

Kommunen har etablert system og rutinar som sikrar kontroll med transaksjonane (transaksjonskontroller). Kontrollen skal sørge for at inntekter, innkjøp, tilskot, løn og andre oppgavepliktige ytingar blir handtert i samsvar med gjeldande lover, reglar og avtalar, og at inntekter og utgifter vert følgt opp i forhold til budsjett og planar. På inntektsområdet er føremålet vidare å sikre at inntekter blir rett berekna og innbetalt, og at uteståande krav blir følgt opp.

Eit viktig kontrollelement er kravet om at alle bilag skal vera tilvist.

Dette inneberer at alle disposisjonar som inneber økonomiske forpliktingar skal stadfestast av ein som har budsjett disponeringsmynde. Den som har budsjett disponeringsmynde kan ikkje godkjenne godtgjersle eller andre utbetalningar til seg sjølv.

Vi har føretatt terminvise kontrollar av krav om kompensasjon for meirverdiavgift. Ein revisjon av dette inneberer handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløp og opplysningane i kompensasjonsoppgåva. Meir spesifikt betyr dette at vi plukkar ut eit tilfeldig utval av kostnadane, og kontrollerer at kommunen har behandla desse kostnadane riktig avgifts messig.

Vi har ikkje avdekkja feil knyta til den terminvise kontrollen av krav om kompensasjonen av meirverdiavgift.

3.2 Innkjøpsområdet

I vår gjennomgang av drifts- og investerings rekneskapen, har vi gjennomgått kommunens rutinar omkring innkjøp og inngåande fakturaer. Vi har kartlagt rutinar gjennom samtalar med økonomileiar. Ved denne gjennomgangen har vi ikkje avdekkja svakheiter ved dei interne kontrollane.

3.3 Løn

I vår gjennomgang av lønnsområdet, har vi gjennomgått kommunens rutinar omkring registrering, oppdatering og lønnskjøring. Vi har kartlagt rutinar gjennom samtalar med lønnskonsulentane. Ved denne gjennomgangen har vi ikkje avdekkja svakheiter ved dei interne kontrollane.

Vi har fått stadfesta at der er innarbeida gode system kring dei viktigaste rutinane på lønsområdet og vår konklusjon er at det har vore etablert tilfredsstillande kontrollar i lønsprosessane.

Når det gjeld reiserekningar har vi gjennom vår interimisrevisjon avdekket avvik. Avvika vi har funnet gjeld manglende eksakte adresser for kvar ein køyrer frå og til når ein har krav på kilometergodtgjersle.

Ein reiserekning skal minst innehalde følgjande opplysningar:

- arbeidstakers navn, adresse og underskrift,
- dato for avreise og heimkomst for hver yrkes-Itjenestereise,
- formålet med reisen,
- hvilke arrangement arbeidstakeren har deltatt på
- fremstilling av reiseruten med angivelse av lokal kjøring på oppdragsstedet og årsaken til eventuelle omkjøringer, og
- totalt utkjørt distanse beregnet på grunnlag av bilens kilometerteller (evt. trip-teller) ved begynnelsen og slutten av hver yrkes-Itjenestereise.
- navn på passasjer det kreves passasjertillegg for.

Vi tilrår at ein ikkje godtek og registrerer reiserekningar der detaljert reiserute manglar.

3.4 Inntektsområde

I interim revisjonen har vi velt ut og testa inntektsrutinar innan eigenbetaling for institusjons- og omsorgstenester, VA-tenester og eigedomsskatt. Føremålet har vært å kontrollere at det er etablert system og kontroller som sikrar at alle fakturerte inntekter er i samsvar med grunnlaget (dei tenestene som er levert), og at inntektene vert bokført i rett periode med rett beløp.

Det var gjennomgåande god kvalitet på dokumentasjonen som vart kontrollert og det vart ikkje avdekket vesentlege feil eller manglar ved grunnlag og berekningar.

Kommunen startar innkreving av eigedomsskatt når det er utstedt ferdigattest. Dette betyr at det i einiske tilfelle kan gå fleire år frå bygget er tatt i bruk til det blir betalt eigedomsskatt.

Revisjonen foreslår at oppstart innkreving av eigedomsskatt samordnast med innkreving av VA-tenester slik at ein unngår dette inntektstapet. (Unntak for bustadeigedommar i samsvar med politisk vedtak.)

3.5 Tilgangstyring og arbeidsdeling

Arbeidsdeling er ein viktig del av internkontrollen for å førebygge feil og misligheter. I ein mindre kommune med relativt liten administrasjon kan dette by på utfordringar. Etne kommune har i stor grad etablert denne kontrollen og har tilfredsstillande arbeidsdeling på vesentlege områder, men økonomileiar har omfattande tilgangar og tilvisingsmynde.

Vi anbefaler at ein gjennomgår økonomileiaren sine tilgangar og vurderer om det er grunnlag for endringar som ytterlegare kan betre internkontrollen.

3.6 Overordna IT kontroller

I samtale med IT -sjefkjem det fram at det manglar skiftlege overordna rutinar og analyser:

- *It-risikoanalyse, her har ein berre uformelle vurderingar*
- *Overordna IT -sikkerhetspolicy, har ikkje samla oversikt, det ein har er gamalt og utdatert*
- *Rutinar for endringshandtering, ein har system men dette er ikkje implementert på ein god måte*

Nå det gjeld tilgangskontroll er ny rutine under arbeid, mens overvaking av drift fungerer godt sjølv med uformelle rutinar.

Vi anbefaler at ein formaliserer rutinar og sørger for skriftleg dokumentasjon på risikoanalyser og sikkerhetspolicy.

Om nummererte brev (frå kontrollutvalsboka):

Revisor har ei plikt til å ta opp vesentlege forhold i «nummererte brev». Slike brev inneheld informasjon som revisor meiner det er naudsynt å informere kontrollutvalet om.

Revisor skal i nummererte brev melde frå om følgjande forhold, dersom forholda blir vurderte som vesentlege:

- manglar ved plikta til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar
- feil og manglar ved organiseringa av den økonomiske internkontrollen
- mislege handlingar
- feil som kan føre til feilinformasjon i årsrekneskapen
- manglande forklaring på vesentlege avvik mellom rekneskap og budsjett
- grunngjeving for manglande underskrift ved stadfesting til offentleg mynde i samsvar med lov eller forskrift
- grunngjeving for å seie frå seg revisjonsoppdraget

Utover desse punkta står revisor fritt til å melde frå om andre vesentlege forhold i nummererte brev. Det er vanleg at forhold som medfører avvik frå normalmeldinga blir tekne opp i nummererte brev.

Breva blir nummererte fortløpande og sende til kontrollutvalet med kopi til administrasjonssjefen. Kontrollutvalet bør gjere ei grundig handsaming av dei forholda som blir omtala i nummererte brev, og bør vurdere å handsama dei som eiga sak. Det er opp til kontrollutvalet å avgjere om saka i så fall også skal sendast vidare til kommunestyret.

Kontrollutvalet pliktar å sjå til at dei forholda revisor har teke opp i nummererte brev blir følgde opp.

Kontrollutvalet bør i slike tilfelle ta forholda opp med administrasjonssjefen for å finne ut korleis breva er blitt følgde opp. Når kontrollutvalet har fått svar frå administrasjonssjefen, bør det nummererte brevet setjast opp som sak i kontrollutvalet.

Sekretariatet si vurdering:

Sekretariatet vil tilrå at utvalet ber rådmannen gjennomgå punkta i brevet og vurdere moglege tiltak. Utvalet bør setje ein frist for ei tilbakemelding om korleis tilrådingane i revisjonsrapporten har blitt følgt opp. Sekretariatet gjer framlegg om at fristen blir satt til 01.05.17. Utvalet vil kunne handsame ei oppfølging av revisjonsrapporten i samanheng med årsoppgjer og revisjon av årsrekneskapen i møtet i mai 2017.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Etne kontrollutval tek revisjonsrapport nr. 1, dagsett 06.10.16 frå Deloitte AS til orientering.

Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei skriftleg tilbakemelding til utvalet innan 01.05.17 om korleis tilrådingane i revisjonsrapporten er følgt opp.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie

Rådgjevar/utvalssekretær

Etne Kommune
v/kontrollutvalet
Postboks 54
5591 Etne

06. oktober 2016

Revisjonsrapport nr. 1
(journalførast)

INTERIMSREVISJON ETNE KOMMUNE 2016

Generelt

Vi har utført interimsrevisjonen av Etne kommune for 2016. Vi vil i den anledning gje ei kort oppsummering av utført interimsrevisjon og kommentera nokre forhold som vi meiner leiinga i kommunen bør ha eit spesielt fokus på.

Deloitte utfører risikobasert revisjon. Dette vil seie at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjon og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisera kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa.

Basert på utført revisjon har vi notert oss enkelte forhold vi meiner kommunen si leiing bør vera merksame på. Vi vil presisera at det er leiinga i kommunen som er ansvarleg for å etablere og halde oppe ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette må leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formues forvaltinga er ordna på ein trygg måte.

Rekneskapsrevisjon

Rekneskapsrevisjonen skal gje revisor grunnlag for å gje ein uttale om rekneskapen i form av ei revisjonsmelding. Rekneskapsrevisjonen er delt i to fasar, interimsrevisjon og årsoppgjersrevisjon.

I interimsrevisjonen testar vi kontrollar i rekneskapsrutinar for å få verifisert at dei har fungert i heile rekneskapsperioden. I tillegg gjennomfører vi kontrollar på områder, og for regnskapsposter, kor det ikkje er mogleg å oppnå same tryggleik eller med same effektivitet ved revisjon i årsoppgjeret.

1 Sjølvstende og objektivitet

Vi stadfester at revisjonsteamet tilfredsstiller dei krava til sjølvstende og objektivitet for revisorar som reviderer kommunal og fylkeskommunal verksemd, og som går fram av § 79 i kommunelova og som er nærare konkretisert i forskrift om revisjon av kommunar og fylkeskommunar §§ 13 og 14.

2 Bokføringslova og dokumentasjon av rekneskapen

Bokføringslova (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskrifta (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) vart frå 1. januar 2011 gjeldande for kommunar og fylkeskommunar, samt kommunale og fylkeskommunale føretak. Det betyr at desse må følgja alle reglane i bokføringslova § 2 til § 14. Vidare må bokføringsforskrifta kapittel 2 til 7 følgjast.

Bokføringslova med forskrifter inneheld enkelte nye krav samt vidarefører ei rekkje krav frå tidlegare lover og forskrifter. På fleire område betyr lova ei innstramming jamført med tidlegare praksis. Bokføringslova § 4 gjev 10 grunnleggjande bokføringsprinsipp som skal følgjast.

Ved utarbeiding av årsrekneskap skal det etter bokføringslova § 11 vere dokumentasjon av alle balansepostar i rekneskapen utan dei som er ubetydelege.

Det er viktig at kommunen er særleg merksam på dei krav som bokføringslova stiller til dokumentasjon av balansen. Alle betydelege balansepostar skal vere tilfredsstillande dokumentert, også slik at det skal vere mogleg å forstå posten for andre enn dei som utarbeidar dokumentasjonen.

3 Intern kontroll

Gjennomgangen har gitt oss kunnskap om kontrollmiljøet i kommunen, om kontrollmessige sterke og svake sider i vesentlege økonomiprosessar, og ei forståing av korleis rekneskapstransaksjonar vert generert, registrert og rapportert.

Vår vurdering av internkontrollen byggjer på informasjon innhenta gjennom kartlegging og gjennomgang av rutinar i samband med interim revisjonen, på kunnskap i eigen organisasjon om regelverk, rutinar og prosessar i kommunen.

Når det gjeld internkontrollen på eit overordna nivå, er det vår vurdering at den er tilfredsstillande.

Vår vurdering av risiko og kontroll på rutinenivå, har vi kommentert nedanfor, under dei einskilde områda som er revidert.

3.1 Kontroll av transaksjonar / bilag

Kommunen har etablert system og rutinar som sikrar kontroll med transaksjonane (transaksjonskontroller). Kontrollen skal sørge for at inntekter, innkjøp, tilskot, løn og andre oppgåvepliktige ytingar blir handtert i samsvar med gjeldande lover, reglar og avtalar, og at inntekter og utgifter vert følgt opp i forhold til budsjett og planar. På inntektsområdet er føremålet vidare å sikre at inntekter blir rett berekna og innbetalt, og at uteståande krav blir følgt opp.

Eit viktig kontrollelement er kravet om at alle bilag skal vera tilvist. Dette inneberer

at alle disposisjonar som inneber økonomiske forpliktingar skal stadfestast av ein som har budsjett disponeringsmynde. Den som har budsjett disponeringsmynde kan ikkje godkjenne godtgjersle eller andre utbetalningar til seg sjølv.

Vi har føretatt terminvise kontrollar av krav om kompensasjon for meirverdiavgift. Ein revisjon av dette inneberer handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i kompensasjonsoppgåva. Meir spesifikt betyr dette at vi plukkar ut eit tilfeldig utval av kostnadane, og kontrollerer at kommunen har behandla desse kostnadane riktig avgifts messig.

Vi har ikkje avdekka feil knyta til den terminvise kontrollen av krav om kompensasjonen av meirverdiavgift.

3.2 Innkjøpsområdet

I vår gjennomgang av drifts- og investerings rekneskapen, har vi gjennomgått kommunens rutinar omkring innkjøp og inngåande fakturaer. Vi har kartlagt rutinar gjennom samtalar med økonomileiar. Ved denne gjennomgangen har vi ikkje avdekka svakheiter ved dei interne kontrollane.

3.3 Løn

I vår gjennomgang av lønnsområdet, har vi gjennomgått kommunens rutinar omkring registrering, oppdatering og lønnskjøring. Vi har kartlagt rutinar gjennom samtalar med lønnskonsulentane. Ved denne gjennomgangen har vi ikkje avdekka svakheiter ved dei interne kontrollane.

Vi har fått stadfesta at der er innarbeida gode system kring dei viktigaste rutinane på lønsområdet og vår konklusjon er at det har vore etablert tilfredsstillande kontrollar i lønsprosessane.

Når det gjeld reiserekningar har vi gjennom vår interimrevisjon avdekka avvik. Avvika vi har funne gjeld manglande eksakte adresser for kvar ein køyrer frå og til når ein har krav på kilometergodtgjersle.

Ein reiserekning skal minst innehalde følgjande opplysningar:

- arbeidstakers navn, adresse og underskrift,
- dato for avreise og heimkomst for hver yrkes-/tjenestereise,
- formålet med reisen,
- hvilke arrangement arbeidstakeren har deltatt på
- fremstilling av reiseruten med angivelse av lokal kjøring på oppdragsstedet og årsaken til eventuelle omkjøringer, og
- totalt utkjørt distanse beregnet på grunnlag av bilens kilometerteller (evt. trip-teller) ved begynnelsen og slutten av hver yrkes-/tjenestereise.
- navn på passasjer det kreves passasjertillegg for.

Vi tilrår at ein ikkje godtek og registrerer reiserekningar der detaljert reiserute manglar.

3.4 Inntektsområde

I interim revisjonen har vi valt ut og testa inntektsrutinar innan eigenbetaling for institusjons- og omsorgstenester, VA-tenester og eigedomsskatt. Føremålet har vært å kontrollera at det er etablert system og kontroller som sikrar at alle fakturerte inntekter er i samsvar med grunnlaget (dei tenestene som er levert), og at inntektene vert bokført i rett periode med rett beløp.

Det var gjennomgåande god kvalitet på dokumentasjonen som vart kontrollert og det vart ikkje avdekka vesentlege feil eller manglar ved grunnlag og berekningar.

Kommunen startar innkrevjing av eigedomsskatt når det er utstedt ferdigattest. Dette betyr at det i einskilde tilfelle kan gå fleire år frå bygget er tatt i bruk til det blir betalt eigedomsskatt. Revisjonen foreslår at oppstart innkrevjing av eigedomsskatt samordnast med innkrevjing av VA-tenester slik at ein unngår dette inntektstapet. (Unntak for bustadeigedommar i samsvar med politisk vedtak.)

3.5 Tilgangstyring og arbeidsdeling

Arbeidsdeling er ein viktig del av internkontrollen for å førebygge feil og mislegheiter. I ein mindre kommune med relativt liten administrasjon kan dette by på utfordringar. Etne kommune har i stor grad etablert denne kontrollen og har tilfredsstillande arbeidsdeling på vesentlege områder, men økonomileiar har omfattande tilgangar og tilvisingsmynde. Vi anbefalar at ein gjennomgår økonomileiaren sine tilgangar og vurderer om det er grunnlag for endringar som ytterlegare kan betre internkontrollen.

3.6 Overordna IT kontroller

I samtale med IT-sjef kjem det fram at det manglar skiftlege overordna rutinar og analyser:

- It-risikoanalyse, her har ein berre uformelle vurderingar
- Overordna IT-sikkerhetspolicy, har ikkje samla oversikt, det ein har er gammalt og utdatert
- Rutinar for endringshandtering, ein har system men dette er ikkje implementert på ein god måte

Nå det gjeld tilgangskontroll er ny rutine under arbeid, mens overvaking av drift fungerer godt sjølv med uformelle rutinar.

Vi anbefalar at ein formaliserer rutinar og sørger for skriftleg dokumentasjon på risikoanalyser og sikkerhetspolicy.

3.7 Oppsummering/Tilråding

Vi tilrår at kommunen gjennomgår punkta over og vurderer moglege tiltak.

4. Avslutning

Dersom noko skulle være uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med konkretisering og gjennomføring av tilrådde tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til teneste.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

Kopi: Rådmann

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	21.11.16	23/16

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

VAL AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Bakgrunn:

Ifølge forskrift om kontrollutval skal kommunen årleg bli gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldande lover og reglar. Kontrollutvalet bør på dette møtet ta stilling til kva for eit prosjekt ein ønskjer å byrja med, slik at revisor sitt utkast til mandat for gjennomføring av prosjektet kan handsamast i neste møte.

Saksorientering:

Nytt prosjekt for forvaltningsrevisjon kan bestillast med bakgrunn i vedtatt Plan for forvaltningsrevisjon. Ny plan for perioden 2016-2020 blei vedteken av kontrollutvalet og kommunestyret hausten 2016. Følgjande prosjekt er prioritert i den nye planen:

1. *sjukefråvær*
2. *internkontroll innan helse og omsorg*
3. *tverrfagleg samarbeid omkring barn og unge*
4. *budsjettering innan pleie og omsorg*
5. *kommunen sitt arbeid for flyktningar*
6. *innkjøp*
7. *barnevern - evaluere Vindafjord sin rapport frå 2015 før eventuelt nytt prosjekt*

Det vil vere opp til utvalet å velja kva for prosjekt ein ynskjer å setja i bestilling no. Utvalet er delegert mynde til å fråvika planen dersom det vert naudsynt.

Framlegg til prosjektmandat vil bli handsama i neste møte, då endeleg bestilling kan gjerast.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Etne kontrollutval ber Deloitte AS om å legge fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjonsprosjektet "xxxxx" i neste møte.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	21.11.16	24/16

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

FRAMLEGG TIL MØTEPLAN FOR 2017

Bakgrunn:

Med utgangspunkt i tidlegare møtefrekvens (4 møte pr. år), har sekretariatet sett opp framlegg til møteplan for kontrollutvalet for 2017. Dag og tidspunkt for møta er vidareført slik dei har vore: måndagar kl. 13.00. Møta er opne for publikum og presse, og datoane skal gjerast kjent for innbyggjarane på kommunen sine nettsider. Det er difor viktig at møteplanen vert halden når den er vedteken.

Saksorientering:

Av faste saker vil utvalet si årsmelding bli lagt fram på det fyrste møtet på nyåret. I neste møte vil kontrollutvalet gje si uttale til årsrekneskapen. På hausten vil budsjettframlegg og møteplan bli handsama. I tillegg vil andre saker og saker knytte til forvaltningsrevisjon bli lagt fram for utvalet.

Etter forskriftene kan ikkje formannskapet godkjenna rekneskapen før den er handsama i kontrollutvalet, dvs. at innstillinga/uttale skal følgje med. Dato for dette møtet vil difor avhenge av når det er planlagt handsaming av rekneskap og årsmelding i formannskapet. Dersom det blir endringar i møteplan, vil det i så fall bli gjeve melding om dette så snart dette er kjent. Det også mogeleg å ha ekstramøte om det vert naudsynt.

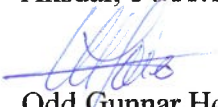
SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Etne vedtar følgjande møteplan for 2017:

MØTE	TIDSPUNKT
Måndag 20. februar	Kl. 13.00
Måndag 22. mai	Kl. 13.00
Måndag 25. september	Kl. 13.00
Måndag 20. november	Kl. 13.00

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

Aksdal, 14.11.16

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

